

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za inozemstvo 100 Din

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništvu
telefon št. 2050, upravnštva št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
mali oglasi po 150
in 2 D, večji oglasi
nad 45 mm višine
po 2 D-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondelika in
dneva po prezniku

Vse zaman.

S hinavščino, kakršne je sposobna samo taka do mozga pokvarjena stranka kakor je SDS, sekundira jutrovski tisk gg. Pribečević in njegovima trabantoma Žerjavu in Kramerju, ki v Belgradu rešujeta demokracijo, zakonitost in človečanstvo. Da bi dobila nazaj v pest Slovenijo, se trudita s pomočjo Pribečevića pristaviti svoj piskrček k juhi, ki jo kuha v Belgradu čika Davidovič. Zdaj ali pa nikoli, si misli ta častivredna trojica, ki se v strahu pred neizogibnim koncem skuša politično rehabilitirati, oprijemajo se za sukno poštenemu možu, ki ga je svojčas za ceno udeležbe v Pašičevi vladi brez slovesa zapustila. Zdaj je dober SDS tudi Radič, ki ga je svojčas dvije preganjala, denuncirala in postavila z vsem hrvatskim narodom vred pod Obzano. Sama verolomna do dna svojega bistva, nagovarja k verolomstvu radikale in demokrate, da bi se slovenski narod po svojih pravih zastopnikih izključil od sodelovanja v državni politiki in bi zavijtel nad njim svoj bič zopet Žerjav.

Da je ta trud čisto zastoj in da bo kolo vodje SDS le še bolj kompromitiral, bo videl dobri napredni purgar že v par dneh, ako še danes ni v stanu. Značilen je le, ker zopet odkriva nepošteno metode te skupine politikov. Pribečević, ki je kot notranji minister izvedel najbolj nasilne volitve v naši državi, se gerira zdaj kot največji sovražnik silja, stranka, ki se je posluževala za izvedbo svoje politike oboroženih akcionskih čet, se postavlja zdaj za braniteljico zakonitosti, očetje izjemnih zakonov v zaščito socialne reakcije hočejo zdaj veljati kot demokracije najčistejšega kova in predstavniki »malega človeka« ter pretrufati komuniste! Pribečević, ki je pozival Srbe vkup, da se branijo pred »avstrijakantsko« prečurško nevarnostjo, bi zdaj rad veljal za prvobornika prečurške enakopravnosti pred vsesrbskim hegemonizmom. In naš Žerjav toži o mandatih, ki da so mu bili ukradeni, ko vsake, s katerimi nemoralnimi sredstvi si je SDS prigoljufala mandat ljubljanskega mesta!

Pribečević in Žerjav sta svojo vlogo v tej državi definitivno odigrala. Bila sta na m. ki, ko je naša država bila še nekonolidirana in je SDS lahko izrabljala plemenske, pokrajinske in verske strasti v dosego in ohranitev oblasti. Danes ne pomenita nič in se s svojimi obupnimi napor, da bi se obdržala nad vodo, le še bolj pogrezala. Vsak človek v tej državi vidi, kako so se razmere začele rapidno boljšati in dvigati, kakor hitro sta bila ta dva moža iz državne ladje izkrcana na suho. Državljanji so baš te dni videli, kako mirno in svobodno so mogli vršiti svojo najvažnejšo državljansko dolžnost, dočim je pod PPZ režimom bil prebivalstvo cele države izpostavljeno najhujšemu terorju, pritisku in maščevalnemu preganjanju. Največja zahvala gre velikemu delu države, da je te politike spregledal in jima dal poslovljeno pismo, da ne moreta svoje razdiralne politike nadaljevati pri državnih poslih. In gospod Davidovič ne bi bil tisti pošten in previdni politik, kateri je, če bi se obremenil s tem brezkoristnim balastom, ki bi še njega potegnil pod vodo.

Radikali so gg. Pribečeviću in Žerjavu povedali svoje mnenje v »Samoupravi« od 15. t. m. Davidovič pa jima ga še bo, če ga že ni. Obema res ne bo preostalo drugega kakor da se okleneta Radiča v brezizgledni opoziciji, ako jili bo ta hotel sprejeti v svojo družbo. Ni izključeno, da ju bo še Stipica hvalažno odklonil. Saj moreta tudi njemu le še bolj škodovati kakor si je škodoval sam.

Pribečević in Žerjav sta danes itenji brez zvoka.

Dr. Korošec v Zagrebu.

6 Zagreb, 16. sept. (Izv.) Sem je danes prispel dr. Anton Korošec, načelnik SLS, v družbi s predsednikom HPS dr. Stjepanom Baričem. Dr. Korošec je imel v Zagrebu konferenco z nekaterimi člani vodstva HPS.

Audienca generala Milosavljeviča.

r Belgrad, 16. sept. (Izv.) Danes je bil na dvoru prometni minister, general Milosavljevič. Audienca je trajala nad eno uro. Misli se, da so bile pri tej priliki, ker je Milosavljevič, kakor znano, v dvoru priljubljena osebnost, predmet razgovora ne samo resorne, ampak tudi politične zadeve.

Rekonstrukcija vlade s Slovensko ljudsko stranko gotova stvar. Marinković popolnoma soglasen z Vukičevićem.

DAVIDOVIČ UVIDEVA NEREELNOST VSAKE DRUGE KOMBINACIJE.

Vlada Velje Vukičevića dela mirno naprej.

r Belgrad, 16. sept. (Izv.) Iz Vukičevićeve okolice je Vaš dopisnik izvedel sledeče:

Rekonstrukcija vlade se bo izvršila v najkrajšem času tako, da bo stopil v vlado dr. Anton Korošec, oziroma Slovenska ljudska stranka z dvema ministroma. Ali bo dobil prosvetno in kmetijsko ministrstvo ali bo zahteval kako drugo in kateri radikalji se bodo izločili, se še ni rešilo.

r Belgrad, 16. sept. (Izv.) Glavna senzacija današnjega dneva je bil sestanek med Davidovičem in Marinkovićem. Sestala sta se v demokratskem klubu v skupščini. Sestanek je trajal nad dve uri. Ne prvi ne drugi ni hotel dati nobenih izjav. Marinković je dejal: »Razgovarjala sva se o strankarskih zadevah.«

»Ali obstoja med Vama soglasje,« so ga vprašali časnikarji.

»Saj vendar vidite, prosim Vas,« je ironično odvrnil Marinković, »je soglasje.«

Enako je tudi Davidovič odklonil vsak natančen odgovor.

r Belgrad, 16. sept. (Izv.) Četudi sta tako Marinković kot Davidovič odklonila vsak odgovor o svojem sestanku, se vendar dajo v presojanju vsebine njunih razgovorov podčrtati stališči obeh državnikov.

Iz snočnje audience Vukičevića in Marinkovića se je zvedelo, da sta bila oba voditelja dolgo časa skupno v avdienci, da je Vukičević odšel od audience izredno razpoložen in s svojimi ministri po tej avdienci nadalje razpravljaj o rekonstrukciji vlade. Vseled skupne audience je bil ravno Marinković, ki je bil sovtvoritelj današnje vlade, ne samo natančen poučen o bodočem delu vlade, in o stališču dvora, ampak ga je tudi odobril, kot se doznava. Radi tega stališča in pozicije Marinkovića, ki je itak znan reelen politik, so se ravno Radičevi delegati v svojih informacijah obrnili ne samo na Davidoviča, ampak tudi na Marinkovića.

Ko je Davidovič s svoje strani študiral položaj, je takoj uvidel, da je blok, katerega sicer ni forsiral on, ampak osamljeni Pribečević, možen le kot negotova tvorba, kot politična v poštev prihajajoča skupina, ki naj bi celo prevzela vodstvo države, pa je blok absolutno nemogoč.

Zato sta se oba voditelja na današnjem sestanku razgovarjala ravno o tej realnosti. Trdi se, da je Marinković dejal Davidoviču, ki po volitvah itak še ni spregovoril nobene besede proti sodelovanju z radikali, da je za Demokratsko zajednico le koristno, ako gre tudi on, Davidovič, preko osebnih poudarbilij.

Enako se zatrjuje, da mu je dokazal posledice novih volitev za njegove demokrate, za slučaj, če bi prišlo do kakage nesporazuma med njima, in da bi se klub cepil.

V vsem se je načelno dosegel sporazum. Davidovič ne bo podvzemal nobenih svojevoljnih korakov, ampak bo sledil naravnemu razvoju položaja.

r Belgrad, 16. sept. (Izv.) Danes je zunanji minister dr. Voja Marinković sprejel

prvič časnikarje. Sprejem je bil zelo kratek. O zunanji politiki ni dal pravega ekspezeja, ampak je odgovarjal na posamezna vprašanja. Skrbno se je izognil vsakemu natančnemu odgovoru o razmerju med njim in Davidovičem.

»Taktične razlike so vedno bile,« je dejal, »sicer pa sva v soglasju. Pa tudi Davidovič Vam ni ničesar nasprotnega povedal, ker bi se potem pogajala po časopisu, ne pa med seboj. Razvoj položaja čuvava zase. V Zenevo sem šel, da obdržim stalen stik z Društvom narodov in da sledim njegovemu razvoju. Bil sem skupaj z zastopniki drugih držav, posebnih sosednjih in smo razmotrivali položaj. Posebnega ni bilo nič.«

Na vprašanje o predlogu bolgarskega zunanjega ministra Burova za zblizanje obeh držav, da naj se odstopi Caribrod Bolgariji, je Marinković odgovoril:

»Bila sva sama v sobi. Razgovarjala sva se o medsebojnih odnosih, o korektnosti, ne pa o sporazumu, razgovarjala sva se o tem, da nobena država ne stori ničesar, kar bi to korektnost kvarilo. Kaj vse vsebuje »ničesar«, je druga stvar.«

Marinković je znova dementiral francosko-jugoslovanski pakt. Glede pogodbe z Grčijo je potrdil, da se vrše pogajanja in da se morajo privedi na čisto.

»Srečno ljudstvo, ki nima vsak dan političnih senzacij. — Torej nič posebnega!«

Časnikarji so ga vprašali, kaj misli, ali je to volivna vlada, kot trdi Davidovič, ali tudi delovna, kot trdi Vukičević.

»Vidite, Davidovič trdi, da je volivna, Vukičević pa, da ni volivna,« je odgovoril Marinković. Zopet se je izognil razgovoru in se poslovil. Dalje je potrdil Benešev dementi, da ni se ministri male antante razgovarjali o skupni akciji te antante proti lordu Rotheimeru.

r Belgrad, 16. sept. (Izv.) Današnja seja ministrskega sveta je trajala od tri četrti na 5 do pol 9. Odhajajoči ministri so na vprašanja časnikarjev vsi zatrjevali, da se je obravnaval samo proračun. V splošnem da se mora proračun zmanjšati za 10 odstotkov in da se mora v vseh panogah državnega življenja uvesti varčevanje. Železniški minister je sporočil, da se mu je odobrilo, da se nabavi za železniške delavnice železa za 2,680.770 Din, da se za vagonne v železniških delavnicah nabavi lesni material za 4,574.660 Din, da se je načelno odobrilo, da se mora železniško železo odstopiti državnim železarnam v Varešu in Zenici, v zameno pa da dobavljajo železarne železnično novo železo. O tem se izvrši pogodba med glavnim železniškim in glavnim rudarskim ravnateljstvom.

r Belgrad, 16. sept. (Izv.) Radi poteka vladne seje ter zlasti radi obdelovanja najtežjega državnega vprašanja, proračuna, so vsi politični krogi v Belgradu mnenja, da so vsa spletkarenja o padcu in samo volivni vladi brezpomembna in da je računati, da pride do rekonstrukcije ter da je volivna vlada faktično spremenjena v delovno vlado.

Albanija kot vazal Italije proti jamstveni pogodbi za Balkan.

v Dunaj, 16. sept. (Izv.) Kakor javlja poročevalec »Neue Freie Presse«, je albanski zunanji minister Vrioni izjavil sledeče: Položaj Albanije je popolnoma konsolidiran. Ne more se govoriti o gospodarskem prepojenju Albanije potom Italije. Vrata Albanije so odprta vsem narodom in vlada ima napram vsem sosedom, torej tudi napram Jugoslaviji, prijateljske odnose. Če so razmere nekaj časa bile skaljene, ne gre to v breme Albanije, temveč Jugoslavije. Ne more biti govora o tem, da se je albansko prometno vprašanje preneslo na Italijo. En del italijanskega posojila se je porabil za cestna dela ob polnem zavarovanju

narodne neodvisnosti in avtonomije. Tudi poročila o preureditvi obstoječe državne oblike Albanije so popolnoma neutemeljena. Vrioni izjavlja, da ne veruje, da sta Marinković in Chamberlain imela razgovor o Albaniji. Neugodno razpoloženje med Italijo in Jugoslavijo se ne more tikati Albanije, ker ima z obema državama dobre odnose. Vrioni smatra, da še ni prišel čas za balkanski Locarno. Albanija naj se ne izpostavlja kot jabolko razdora, ker tudi pomembni gospodarski interesi ne smejo dati povoda za konflikt med sosedi. (S to izjavo g. Vrioni sam potrjuje, kar zanika, da je namreč popoln vazal Italije.)

r Belgrad, 16. sept. (Izv.) Trgovinski minister dr. Spaho se bo 30. t. m. vrnil v Belgrad. V krogih Demokratske zajednice se njegov prihod napeto pričakuje.

r Belgrad, 16. sept. (Izv.) Po dosedanjih posvetovanjih bo ministriški predsednik Vukičević obdržal banjaluški mandat, Maksimović pa belgrajskega.

Društvo narodov.

Francoski razorožitveni predlog vložen.

v Zeneva, 16. sept. (Izv.) Danes je francoski delegat Paul Boncour predložil razorožitveni komisiji svoj napovedani predlog, v katerem uvodoma hvali napredek, ki se je dosegel potom dosedanjega dela komisije, ter prizadevanja, da se uresniči politični predpogoji za uspeh razorožitvenega dela. V svrhu pospešitve razorožitve bi se morala v vsaki državi ojačiti zavest, da ji ni treba, da zase skrbi sama potom lastne razorožitve, temveč da se lahko tudi zanaša na skupno organizirano pomoč Društva narodov. Cilj take akcije je, izogibati se vsakega koraka k vojni, se ji izogniti ali ji zadržati in učinkovito varovati vsako žrtve napada.

Komisija za bolgarsko posojilo.

v Sofija, 16. sept. (Izv.) Finančni komite Društva narodov bo v svrhu proučevanja bolgarske želje za posojilo 10 milijonov funtov poslal v Sofijo komisijo, katera bo na zasedanju meseca decembra poročala svetu Društva narodov.

Važen sestanek Stresemann-Chamberlain.

v Zeneva, 16. sept. (Izv.) Danes dopoldne je dr. Stresemann sprejel Chamberlaina v hotelu. Pogovor obeh državnikov je trajal dve uri. Pripisuje se mu velika važnost. Nato je dr. Stresemann priredil zajtrk, na katerega so bili povabljeni člani sveta Društva narodov in več drugih odličnih delegatov.

Razsodiščna pogodba Luksemburške s sosednimi državami.

v Zeneva, 16. sept. (Izv.) Te dni se bodo sklenile politične razsodiščne pogodbe med Nemčijo in Luksemburgom, Belgijo in Luksemburgom ter Francijo in Luksemburgom. Te pogodbe naj izpolnijo vrzel, ker nevtralna luksemburška država ni vzeta v lokarnsko pogodbo. Ta pogodba bo sestavljena bolj dalekosežno, kakor vsaka druga obstoječih razsodiščnih pogodb.

Medparlamentarna antanta.

v Praga, 16. sept. (Izv.) Kakor doznava »Zentralkorrespondenz«, bo konec oktobra konferenca zastopnikov češkoslovaškega, jugoslovanskega, francoskega, romunskega in poljskega parlamenta. Namen je ustanovitev medparlamentarne zveze teh držav. Inicijativa je izšla od Čehoslovakov. Francija in Jugoslavija sta že pristali na ustanovitev medparlamentarne antante, pristanek Poljske in Rumunije pa se pričakuje te dni. Tudi Belgijo bodo pozvali k pristopu. Točni dan sestanka se bo začetkom oktobra določil v Parizu.

Romunska princesa rešena smrtno nevarnosti.

v Bukarešti, 16. septembra. (Izv.) V torek zvečer je princesa Ileana napravila z nekaterimi častniki v motornem čolnu izlet na Crno morje. Med vožnjo je nastal vihar, tako da se je čoln skoro prevrnil. Motornemu čolnu je prišla na pomoč neka nemška ladja, ki je vozila žito, ter je družbo rešila iz mučnega položaja. Princesa je bila popolnoma premočena. Kraljica-vdova in ministriški predsednik sta bila o tem obveščena šele drugi dan.

AMERIŠKI LEGIONARJI V EVROPI.

v Pariz, 16. septembra. (Izv.) S parnikom »Leviathan« je danes prispelo v Cherbourg 1200 mož ameriških legionarjev. Mnogo vojnih ladij in letal je odšlo parniku nasproti. Ob prihodu so bile v pristanišču vse ladje iluminirane. Po navdušenem sprejemu v mestu so legionarji popoldne ob 16 nadaljevali pot v Pariz, kamor dospejo danes zvečer.

POGREB NARDINIJA.

v Pariz, 16. septembra. (Izv.) Danes je bil v Parizu svečan pogreb umorjenega italijanskega podkonzula grofa Nardinija. Udeležili so se ga zastopniki vlade, diplomatskega kora in odposlanstvo fašistov. Po pogrebu so se fašistična društva zbrala pred pokopališčem. Njegov predsednik je imel nagovor, v katerem je imenoval imena vseh onih fašistov, ki so bili umorjeni po protifašističnih organizacijah. Pri vsakem imenu so fašisti glasno vzklikali.

v Pariz, 16. sept. (Izv.) Truplo Izidore Duncan bodo jutri dopoldan iz Nice prepeljali v Pariz, kjer ga bodo v krematoriju sežgali.

r Belgrad, 16. sept. (Izv.) 23. t. m. bo imel klub Radičeve stranke prvo sejo, na kateri bo zavzel stališče glede političnega položaja.

Sovjeti se boje razdora s Francijo.

v Moskva, 16. septembra. (Izv.) V neki izjavi časnikarjem o francosko-ruskih odnosih je danes Litvinov izrazil bojazen, da je nevarnost bližnje in neizogibne vojne večja, kakor se misli. Protisovjetska kampanja ni naperjena proti osebi Rakovskega, čegar zasluge za dosedanje rusko-francosko zблиžanje se splošno priznavajo, marveč ves boj spominja na protisovjetsko kampanjo v Angliji. Francoski vladi je znana pripravljenost Rusije, da vsak čas podpiše pakt, da se nobena od obeh držav ne bo vmešavala v notranje zadeve druge. Tudi vprašanje predvojnih dolgov se je v zadnjem času reševalo zadovoljivo na podlagi ruskega plačevanja v gotovini po 60 milijonov frankov v zlatu letno in financiranje sovjetskih naročil pri francoskih tovarnah. Rusija upa, da se bo vojna le preprečila in se zanaša na javno mnenje v Franciji, ki je za mir.

Rusko vojno brodovje križari.

v Bukarešt, 16. septembra. (Izv.) Iz Konstantince se poroča, da so včeraj v tamošnjem pristanišču videli pet ruskih vojnih ladij, ki so vozile proti romunski meji. Pojav ruskih vojnih ladij je v Bukarešti med političnimi krogi povzročil veliko ogorčenje.

Krvavi nemiri v Rusiji.

v Varšava, 16. sept. (Izv.) Iz Minska se poroča o krvavih nemirih, ki so nastali vsled odredbe sovjetskih oblasti, po kateri se je v nekaterih obratih deloma ukinil 8 urni delavnik. Pri pouličnih manifestacijah delavcev je prišlo do hudih spopadov z vojaštvom, katero je v Minsku in Mohilevu rabilo strelno orožje, pri čemer je bilo ubitih in ranjenih veliko število delavcev.

VELIKANSKI POTRES NA KRIMU.

v Moskva, 16. septembra. (Izv.) Potresni sunki na Krimu trajajo neprestano dalje. Poroka se o vedno več smrtnih nesrečah. Cele vasi so razdejane. Polovica vseh sanatorijev je poškodovana. Na stotine ljudi je brez strehe. Krimska vlada je dala 100.000 rubljev kot prvo pomoč ter je opremila številne reševalne kolone. Točno število smrtnih žrtev in škode se še ne da oceniti, ker so doslej znane vesti samo iz glavnih krajev.

Burja pred mirom.

Belgrad, 15. sept. 1927.

Belgrad ugiha in kombinira. Še za uganje je malo snovi. Silno zapeti in molčeči so vsi politiki. Le Pribičević dela izjemo. On govori ravno zato, ker drugi molče. V takem položaju se namreč tudi Pribičevića še sliši; sicer, če se le kdo drugi oglasi, se za Pribičevića nihče ne zmeni.

Pribičević kliče in poje, da bi priklical Davidovića. Pa ga še ni. Čika Ljuba je rekel, da noče delati novih zmešnjav in jih doslej res še ni. V časopisju se pač prav živo čuti, da hoče Davidović nekaj drugega kot Marinković, toda kaj pravzaprav hoče, tega ne pove. Le negativna želja g. Davidovića je precej jasna: on hoče glavo g. Vukičevića.

Okoli Ljube Davidovića se razen samostojnih demokratov, ki so sedaj še sami, zbira opozicija. V tej bodo menda pašičevci, del demokratskih poslancev, Radić, zemljoradniki in male stranke. Kaj naj Davidović s to »opozicijo« kot šef vladne stranke počne, tega seveda nihče ne pove. Zaenkrat mu je gotovo prijetno že to, da je njegovo ime v sedanjih kombinacijah najpogostejše na vrsti in da se vsi poslanci, ki se čutijo v »opoziciji«, obračajo nanj in jih on lahko informira v svojem smislu. Prav neverjetno pa je, da bi Ljuba Davidović šel do skrajnosti in zahteval, da demokratska stranka izstopi iz sedanje vlade, ali da pri eventualni sestavi nove vlade ne vstopi pod Vukičevićevim predstvom.

Držanje Ljube Davidovića je dobrodošlo tudi demokratskim ministrom, ki sicer vsi trdno drže za Vukičevićem, le to zahtevajo, da se število ministrov demokratske stranke zviša od štiri na osem, tako da bi jih radikalni obdržali le še deset. Te svoje zahteve podpirajo demokratski ministri tudi s težavami, ki jih imajo v klubu in ki jih je treba odstraniti s tem, da dobi demokratska stranka več mest in večji vpliv v vladi.

Radikalni se ne morejo pomiriti. Pašičevci so kot ose. Veliko zaupajo na Nastasa Petrovića. Ta pa se ne pokaže in ga iz Jagodine še ni v Belgrad. Časopisi so ga postavili za voditelja pašičevcev, dočim sam po volitvah še ni za javnost izpregovoril nobene besede. Vladni radikalni pa razglašajo, da so že našli sredstvo tudi za Nastasa. V klub ga enostavno sprejeli ne bodo, tako se zatrjuje. Za Nastasom bodo po teh vesteh še trije najostrejši pašičevci ostali izven kluba, tako trdijo Vukičevići ljudje, »da bo mir in soglasje v klubu«.

Vukičevića karikirajo kot lovca na preži. Mirno čaka, nikamor se mu ne mudi. Radikalne poslance kliče k sebi, hodi v dvor, pripravlja večino za verifikacijski odbor in prevzema vse funkcije šefa radikalne stranke. Časopisje radikalne stranke brez ugovora izvršuje njegova navodila in celo Ninčičevo »Vreme« je postalo pohlevnejše.

Radićevci hočejo v vlado, in sicer v vsako vlado. Ne stavijo nikakih pogojev. Če bi Radića ne imeli, bi prišli v poštev, tako se bodo pa morda res morali pridružiti Pribičeviću. Za 22. t. m. so sklicali prvo sejo svojih poslancev v Zagrebu.

Precej gotovo je, da bodoči razvoj ne bo

Imenovanja v češkoslovaški vojski.

v Praga, 16. septembra. (Izv.) Prezident Masaryk je z dekretom od 14. t. m. imenoval dosedanjega deželnega komandanta moravskega generala Podhajskega za generalnega inspektorja češkoslovaške armade ter obenem uredil kompetence in naloge centralnega inspektorata. Za deželnega komandanta moravskega je bil imenovan dosedanjí komandant 9. divizije general Vojčehovsky. Generalni inspektorat češkoslovaške armade ni bil zaseden, odkar je odšel Machar, kateremu je Masaryk l. 1919. poveril funkcije generalnega inspektorja. Machar je o tem spisal knjigo: »Pet let v vojašnicah«, iz katere izhaja, da je često prišlo do sporov z drugimi vojaškimi instancami, ker niso bile točne opredeljene kompetence generalnega inspektorata.

POGREŠANA LETALCA.

v Pariz, 16. septembra. (Izv.) Francoska letalca Vitrolles in Lefevre, ki sta pred kratkim poletela v Maroko ter pristala tudi v Casablanci in Oranu, sta na povratku izginila.

NOV POLET PREKO OCEANA.

v London, 16. septembra. (Izv.) Irška letalska oficirja Mac Kintosh in Fitz-Maurice sta z letalom »Princesa Ksenija« ob 1.34 iz Dublina odletela v Newyork.

senzacionalen. Vukičević ne bo storil nobenega koraka, dokler nima v žepu nove ali rekonstruirane vlade. Vlada izjavlja, da je dobila zaupanje za program, s katerim je šla na volitve. Po sestanku Vukičevića in Marinkovića se zagotavlja iz njune okolice, da vlada med obema voditeljema popolno soglasje. Naloga sedanje vlade je, da izvrši program, s katerim je šla med narod in ki je podlaga blejskemu sporazumu.

Časopisje ugiba, katere portfelje dobi SLS. Vsi poudarjajo, da dobi Jugoslovanski klub dvoje ministrstev, ki jih imajo radikalni. Zato pa radikalni ne bodo odstopili nobenega ministrstva demokratom, čeprav to oni zelo odločno zahtevajo. Ker gre tu za vprašanja oseb, ki bi odpadle, se bo o tem govorilo šele, ko bo stvar popolnoma dozorela. Da pa se sedanja koalicija izpopolni z SLS, o tem ne dvomi nihče več. Delovna vlada Vukičević-Marinković-Korošec se smatra kot gotova stvar.

„Da v vladi še ni klerikalcev ...“

Včerajšnje »Jutro« priobčuje dolgo telefonsko poročilo iz Belgrada pod naslovom: »Gg. Vukičević in Korošec vedno bolj osamljena.« V tem poročilu, ki ga ni sestavil noben žurnalst, ampak kak od skrbí zelo zelo potrdi pokleni politik iz vrst SDS (to se pozna na slogu poročila), so izražene vse pobožne želje SDS, da bi ta vlada padla in za njo da bi prišla kaka nova P. P. vlada. Ker pa na želje in pripovedovanje samo niti najbolj zaostali »Jutro« bravec nič več ne da, ampak zahteva v pomirjenju svojih preplašenih živcev kakega dokaza, zato je v tem poročilu podan tudi dokaz, da je položaj g. Vukičevića »nesiguren«. Glavni naslov obeta sicer mnogo več, toda »Jutro« bravec ima dolžnost pozabiti od naslova do konca vse logične kozle. Da sta »gg. Vukičević in Korošec osamljena«, da so »vse parlamentarne skupine proti njima« — vseh teh v naslovu iznešenih trditve »Jutro« v poročilu ne ponavlja več in jih ne dokazuje. Edin dokaz za Vukičevićev »nesiguren« položaj je doprinešen na koncu z ugotovitvijo, »da v vladi še ni klerikalcev«. Ker je to slučajno danes še res, se bo jutri »Jutro« purgar zadovoljno oddahnil in potem vse verjel od naslovov do konca, od glave do repa.

Mi pa ne bomo »Jutru« dopovedovali, kako stvari stoji v resnici, saj se o tem lahko prepriča, če vpraša takole med štirimi očmi gg. dr. Zerjava in dr. Kramerja, ki sta sedaj na Hcu mesta. Tudi nočemo »Jutrovemu« purgarju kratiti spanja in mu delati težkih sanj. Ugotavljamo le, da je sedanja vlada izjavila, da ostane, da je to potrdil tudi dr. Marinković, da je vlada izjavila, da za sedaj pride v vlado dr. Korošec s svojo stranko in da se ima razčistiti položaj med vladnimi strankami samimi. To se bo zgodilo ob svojem času z isto točnostjo, s kakršno so »Jutrovi« upi splavali po vodi. Kdaj bo to, o tem si lahko beli glavo nekaj dni še »Jutro« purgar, da bo imel saj na kaj misliti. Mi, ki se nas tiče cela stvar neposredno, se pa s tem vprašanjem prav nič ne belimo glave. Vemo pa, da bo za »Jutrovega« purgarja še prezgodaj prišel tisti čas, ko bodo »klerikalci v vladi«. Tedaj se bo prebudil.

Če se bo pa tedaj tudi streznil, to je drugo vprašanje.

Glavni volivni odbor mariborskega okrožja

Je pod predsedstvom člana stola sedmorice g. Manzonija končal v posvetovalnici mariborskega magistrata v petek popoldne svoje delo. Posebnih pritožb ni bilo in je oddal odbor državnemu pravdnstvu tri slučaje iz Maribora in enega iz Dolnje Lendave. Pri mariborskih slučajih so volili trije nepostavni za druge, pri dolnjelendavskem gre za nedovoljeno agitacijo. Mariborski »Večernik« se je raztrobil v četrtkoví številki kar v celem članku, v katerem popisuje volivni teror v mariborskem volivnem okrožju. Ta teror poznajo edino samostojni demokratje in to po svojih glasilih, pri glavnem volivnem odboru pa niso imeli nobenih pritožb!

Stavbeno gibanje v Ljubljani.

V prvi polovici septembra so se ljudje še vedno prijavljali s prošnjami za stavbno dovoljenje, in to še precejšnje število. Ni več posebnega upanja, da bi kdo v suhem vremenu spravil svojo novo gradnjo pod streho, pa ljudje imajo še upanje, ker s strahom pričakujejo, kaj bo 1. novembra s stanovanjskim zakonom. Ako bi bil ta strah živeli v njih že lansko leto, bi bila letos stanovanjska mizerija že čisto majhna.

Matija Fajdiga, Rožna dolina, cesta XV. št. 15 bo zgradil poleg poti v Rožno dolino na parc. 85-7 visokoprtilično enodružinsko hišo. — Bogdan Zilič, posestnik v Verstoškovi ulici št. 12, postavi za svojo vilo gospodarsko poslopje z malim stanovanjem. — Janko Grašič, kleparski delovodja drž. žel., Aljaževa c. 26, namerava zgraditi visokoprtilično enodružinsko hišo na parc. 335-1 v Spodnji Šiški. — Ivan Kramar, posestnik v Zeljarski ulici št. 8, napravi svoji hiši prizidek za trgovski lokal. — Bogdan Zilič, posestnik v Verstoškovi ulici, zgradi gospodarsko poslopje s stanovanjem v manjardi. — Tvrđka Rožina in dr. v Slomškovi ulici prizida novo delavnico za razširjenje svojega obrata. — Anton Lilleg, Zg. Šiška št. 183, zgradi na parc. 328-9 v Spod. Šiški visokoprtilično dvodružinsko hišo. — Dr. A. Keiser, Prešernova ul. 12 zgradi novo enonadstropno enodružinsko vilo ob Groharjevi ulici. — Mestni pogrebni zavod je kupil Predovičovo posestvo na Ambroževem trgu 7. Celoten zavod se preseli v par mesecev. Poslopje se bo adaptiralo za pisarniške in skladiščne namene, v kolikor bo služilo za potrebe zavoda. Za pogrebne vozove se zgradi posebna šupa in ob Poljanski cesti se prtilična hišica dvigne za eno nadstropje. — Univerz. prof. dr. Hadži povečuje svojo vilo v Gorupovi ulici na Mirju, tako da bo imela vila dvoje kompletnih stanovanj.

Maks Baveon, Tržaška cesta 20, sežida še letos visokoprtilično enodružinsko hišo za Bežigradom na parc. 107-13. — Mestna občina Ljubljanska zida za topničarsko vojašnico 23 manjših hiš s tremi in štirimi stanovanji. Hiše morajo biti za silo izdelane do novembra t. l. — Isto tako zida mestna občina veliko stanovanjsko hišo s 117 stanovanji na Poljanski cesti in Poljanskem nasipu. V hiši bo 40 stanovanj z dvemi sobami, 70 stanovanj z eno in 7 stanovanj z več sobami. — V Trnovem poleg Kopališča Kolesarje gradi mestna občina 14 zaslihih prtiličnih stanovanjskih hiš; vsaka bo imela po 4 stanovanja s sobo in kuhinjo. — Franc Selan, mesar, Poljanska c. 7, zgradi v Delarnski ulici na parc. 73-6 enonadstropno enodružinsko vilo. — Zbornica za trg, obrt in industrijo v Ljubljani zgradi ob Bleiweisovi cesti, parc. 36-6, enonadstropno stanovanjsko hišo z osmimi stanovanji za svoje uradništvo. — Marija Stele, posestnica v Kapiteljski ulici 5, namerava podreti svojo staro hišo in zgraditi novo enonadstropno stanovanjsko hišo s skladišči za njeno trgovino. — Ivanka Petrič, posestnica v Študentovski ulici 9, je kupila hišo št. 13 v Kolesarjski ulici; to bo povečala in adaptirala. — Ivan Zitanik, posestnik v Jeranovi ul. 9, sežida na svojem posestvu ob Jeranovi ulici par. 98-4 stanovanjsko poslopje na dvoriščni strani. — Marijana Bučar, Florjanska ulica 13, sežida na parc. 286-10 v Trnovskem predmestju prtilično enodružinsko hišo. — Stanko Kos, polic. komisar, bo zgradil enonadstropno manjardno enodružinsko hišo na parc. 96-17 ob cesti v Rožno dolino. — Zalka Zalar, posestnica, Resljeva c. 25-II, zgradi na parc. 328-42 v Spod. Šiški ob Černetovi ulici enonadstropno hišo s tremi stanovanji. — Karol Hladky, Večna pot št. 7, namerava na vogalu Langgove in Verstoškove ulice zgraditi visokoprtilično in manjardno enodružinsko stanovanjsko hišo. — Marija Čermak, Svetčeva ul. 8, sežida na parc. 116-23 na koloniji »Stan in doma« ob Tržaški cesti enodružinsko visokoprtilično hišo enakega tipa kakor so druge. — Svetina Jožef, ključavničar drž. žel., Dalmatinova ul. 11, namerava zgraditi visokoprtilično enodružinsko hišo na parc. 335-6 ob Slovenski ulici v Sp. Šiški.

Poljski socialisti proti Pilsudskemu.

Varšava, 16. septembra. (Izv.) Centralni komite poljskih svobodnih strokovnih zvez se je danes sestel k seji, na kateri je sklenil oster proglas proti gospodarski in ustavni politiki kabineta Pilsudskega. Proglas se namerava objaviti v jutrišnjih socialističnih listih.

Naročajte »Slovenca«!

Prosvetna zveza

XXX. redni občni zbor Prosvetne zveze bo 7. okt. t. l. v Ljubljani s sledečim sporedom: Ob 9. sv. maša za pokojnega dr. Kreka ob desetletnici njegove smrti, v frančiškanski cerkvi. Ob pol 10 začetek občnega zbora v dvorani Akademskega doma. Popoldne ob 2 bo anketa o Kinu. Nato referat o radiju. Zvečer ob 8 bo Prosvetni večer: »Ob 10 letnici dr. Krekove smrti«. Prireditelj bo v novi dvorani hotela Union.

Vsako društvo naj pošlje na ta občni zbor svojega delegata, kateri se mora izkazati s potrdilom, da je res delegat. Na vsakih 50 članov pride en odposlanec. Zlasti opozarjamo ona društva, katera se zanimajo za kino, da se gotovo udeležijo ankete.

Slov. kršč. Zenska zveza ima svoj redni občni zbor dne 7. oktobra 1927 ob pol 10 popoldne v Akademskem domu v Ljubljani istočasno kot Prosvetna zveza. Zato naj društva delegirajo na ta občni zbor tudi zastopnico članice. Treba je, da dobi ženska tudi v društvu svoje pravice, kakor ima svoje dolžnosti. Zato iskreno vabljeni tudi zastopnice našega dela iz ženskih vrst. Polovična vojnja za delegate bo preskrbljena.

Ljubljansko gledališče

»Trubadur« v ljubljanski operi. Danes v 9.30. večer se vprizori v ljubljanski operi Verdijevo delo »Trubadur« v popolnoma novi inscenaciji in deloma tudi novi režiji, deloma pa je nova tudi letošnja zasedba te opere. Azoceno poje ga Vilma Thierriyova, ki je že tolikokrat žela velike uspehe v tej vlogi v Ljubljani in drugod. Z Leonoro debutira na našem odru mlada nadarjena dramatična pevka gdč. Karolyjeva iz Zagreba. Dama ima lep obsežen in izšolan glasbeni material, kar vse nam daje trdno upanje, da bo v tej sicer težki vlogi lepo uspela. Za naš oder je tudi nov Manrico novega našega člana tenorista g. Gospodinova in prepričani smo, da bo vizgal g. Holodkov tudi v vlogi ponosnega grofa Lune. Opero dirigira kapelnik g. Neffat, režira pa g. Šubelj. Začetek predstave je točno ob 8. uri.

Popust pri gledaliških predstavah za časa jesenske razstave na ljubljanskem velesejmu. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani je dovolila vsem posetnikom gledališke razstave 20% popust pri vseh predstavah v Narodnem gledališču, ki se vršijo od 17. do 25. septembra 1927. Vstopnica veljavna za obisk gledališke razstave se predloži gledališki blagajni pri nakupu sedeža za katerikoli predstavo in predložena vstopnica daje potem kupcu pravico 20% popusta. Predprijaja vstopnici pri dnevi blagajni v operi pa tudi v paviljonu K velesejma, kjer se nahaja gledališka razstava.

Dramska premijera. V torek, dne 20. t. m., se vprizori prvokrat na slovenskem odru veseljoigra »Rajski vrt«. To delo se zadnji dve sezoni z največjim uspehom vprizorja na vseh odrih srednje Evrope. Svojo premijero je imelo v Nemčiji in je prevedeno že v vse jezike. Dramsko osebo vprizori to novitelo v opernem gledališču. — O zasedbi prihodnjih.

Nedbalova opereta »Poljska kri« se poje v nedeljo, dne 18. t. m., v ljubljanski operi v običajni zasedbi in go. Poličevu, Balatkovu ter gg. Drenovcem, Pečkom in Povhetom v glavnih vlogah. Tudi za to predstavo imajo posetniki gledališke razstave na ljubljanskem velesejmu 20% popust. Začetek točno ob 8. uri.

Glasba

KONCERT GOSPE LOVŠETOVE V NOvem MESTU.

Prvakinja naših pevk, gospa Lovšetova, je pela 7. t. m. v Novem mestu. Program, ki ga je izvajala, je bil dobro izbran in od nje brezhibno izvajal. V opernih arijah (Traviata, Madame Butterfly in Margareta) nas je iznenadila s svojo tehniko in lahkoto, s katero izvajala najtežje pasaje. Moramo reči, da je gospa Lovšetova od zadnjikrat, ko smo jo slišali, mnogo napredovala in dozorela v dovršeno umetnico. Naravnost frapirala pa nas je z lepoto svojega glasu, ki ima isto svežino, kakor pred 15 leti, ko smo jo v Novem mestu prvič slišali. Da je ostal glas tako lep, rekli bi nedotaknjen, kaže samo, da je šla gospa Lovšetova skozi izvrstno šolo in da obvlada vsa pravila pevске tehnike. Tako lepi glasovi so zelo redki.

V drugem delu koncerta, v pesmih (Chopinova »Zalost«, Pavčičeva »Pastirica«, Godard-ova »Berceuse«) smo občudovali njeno prednastanje. Tako ljubko ne zapoje kmalu kdo te pesmi. Občinstvo je pevko po vsaki pesmi navdušeno aklamiralo in na kraju je morala dodati še eno, ki je še bolj razgrela hvalnežne poslušalce.

Gospa Lovšetova je pevka redkih vrlin in brezdvomno naša najboljša. Na njo smemo biti Slovenci ponosni.

Naše dijaštvo

Vsem tovarišem, ki reflektirajo na hrano v Akademski menzi

Dijaškega podpornega društva v Ljubljani sporočamo, da naj ob vpisu na univerzo (od 1. do 9. oktobra t. l.) ali že prej pošljejo tozadevne prošnje Dijaškemu podpornemu društvu v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5. Prošnjam naj prilože ubožno spričevalo, potrjeno od davčnega urada in davčnega oblastva, odnosno še od sodnije, dalje abiturijenti izpričevalo o višem tečajnem izpitu ali prepis, drugi spričevala o kolokvijih odnosno izpitihi. — Dij. podporno društvo.

Vse tovariše, ki imajo nabiralne pole, opozarja podpisani odbor, da se v čim večjem številu in intenzivno udeležujejo nabiralne akcije, bodisi da nabirajo denarne prispevke ali živila, ker v nasprotnem slučaju odbor ne bo mogel upoštevati prošnji za znižani relutem v menzi.

Odbor dij. podporn. društva. Vsem, ki se zanimajo za Dijaški kolektar SDS, naznanjamo, da izide danes in da ga razpoložemo posameznikom in organizacijam začetkom prihodnjega tedna. Agitirajte za naš kolektar! Vsak naš dijak, vsaka naša dijakinja mora imeti edini slovenski dijaški kolektar, ki bo s svojo pestro in praktično vsebino (organizacijski in pokretni članki, seznam rekordov in matematične formule, beležnica) zvest spremljevalec med šolskim letom.

Izjava.

Podpisani s tem obžalujem in preključem žalitve, ki sem jih izrekel dne 10. septembra 1927 na Vrhniki ob priliki shoda SLS proti g. Hermanu Delpinu, uradniku Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, ter se mu zahvaljujem, da proti meni ni vložil tožbe. — Matija Malovrh.

Polzvedovanja

Našla se je na Mestnem trgu manjša svota denarja. Dobi se v trafiki Mestni trg 25.

Zavitec šolskih potrebščin se je pozabil dne 15. t. m. na neki stojnici na sadnem trgu. Najditelj se prosi, da odda zavitek v upravi »Slovenca«.

Gorje podjarmljenim!

Kako se raznaroduje naša deca v Primorju.

Gen. tajnik fašistovske stranke

Slika predstavlja sprejem predsednice Društva otroških vrtecev v Italiji, vojvodinje d'Aosta, na Kojškem (ki so ga Italijani izpačili v Quisca) v goriških Brdih, katera je vojvodinja obiskala spomladaj 1927. Na levi od vojvodinje (desno od gledalca) koraka prosvetni minister Federzoni, ki je uničil slovensko šolstvo v Primorju. Šolski otroci, deklice, so oblečeni v uniformo fašistovske dekleške šolske organizacije »Piccole Italiane« — male Italijanke — v resnici so pa punčke prave in pristne Slovenke. Na sliki se jasno vidi, kako otroci plaho in čisto mehanično stegajo roke v »rimski pozdrav« svojim raznarodovalcem.

TURATI,

na njegovi desni Bolzon, na levi Bianchi, odzadaj Federzoni, glavni kolovodje fašizma. Slika je posneta ob spominski slavnosti obletnice pohoda na Rim marca 1927. Turati je oni, ki je dal iniciativo za načrt, po katerem se zdaj v Primorju razpuščajo slovenska prosvetna društva drugo za drugim. Po tem načrtu se imajo nadalje konfinirati slovenski inteligenti, uničiti slovenski tisk, slovenski duhovniki nadomestiti z italjanskimi in ugonobiti gospodarske organizacije naših bratov,

FAŠISTOVSKI AVANGUARDISTI,

ki pozdravljajo Mussolinija. V to organizacijo hočejo vtakniti tudi v Primorju šoli odraslo slovensko mladino, ki se je doslej umsko in srčno izobraževala v naših krščanskih prosvetnih društvih. Kako pa bi izgledala njihova kultura po fašistovskem načrtu, nam jasno predstavlja ta slika.

MUSSOLINI

na čelu fašistovskega generalštaba ima nagovor na »avangardiste« 27. marca t. l. v Rimu. Za njim levo od gledalca Turati.

Združili vso moč so, ves divji svoj gnev,
In trli junaka krvavo,
In njemu, ki venec zasluži kraljev,
Nabili so trnjev na glavo.

Zadali so tisoč nasilnih mu ran,
Pač moral bo izkervaveti!
A krepek, a silen je ta velikan
In hitro jim neče umreti.

Še živega torej pod črno zemljo
Zagrebajo z roko sovražno,
S pečatom in kamnom gomilo zapró,
In s četo obdajo jo stražno,

A groza pogrebem! Cuj silen potres! ~ Odpirajo davni se grobi ~
Razdrli velikan naš mrtvaško je vez ~ In dviga se v jasni svetlobi!

(Simon Gregorčič.)

Kaj se godi doma

Proslava prebitja solunske fronte.

15. septembra se je praznovala po vsej državi 9letnica prebitja solunske fronte. Tega dne so hrabre srbske in francoske čete s pomočjo jugoslovanskih dobrovoljcev prebile solunsko fronto na odseku Dobro polje — Vetrenik. S tem dnem se je odločila usoda centralnih sil, ki najbrže niti mislile niso, da jih doleti poraz baš od te strani. In ravno na solunski fronti, s katero niso niti zavezniške niti centralne velesile računale, je bil dokončan boj za zmago pravice in samoodločbe narodov, h kateri je ravno jugoslovansko orožje največ pripomoglo.

Da se oddolži spominu onih velikih junakov, ki so pripomogli k zmagi zavezniškega orožja s svojo smrtjo, in v spomin na ta veliki dan, s katerim je bil položen temeljni kamen našega osvobojenja, je priredilo Združenje rezervnih častnikov 15. t. m. intimno slovesnost v Ljubljani, ki se je pričela zjutraj s sv. mašo, katero je opravil v frančiškanski cerkvi solunski dobrovoljec p. Stanko Aljančič. Maši je prisostvovalo veliko število rezervnih in aktivnih častnikov.

Zvečer se je vršil v Kazini družabni večer, katerega so se udeležili rezervni častniki s svojimi rodbinami in zastopniki častniškega zbora z brigadirjem Popovičem na čelu. Slovesnost je otvoril predsednik ljubljanskega pododpora ing. Bevc, ki je pozdravil navzoče in se dotaknil v svojem govoru tudi prebitja solunske fronte kot največjega zgodovinskega dogodka svetovne vojne. Govornik je tudi omenil, da je bil sedanji poveljnik dravske divizije general Kalafatič tedaj v generalnem štabu, kjer je s prestolonaslednikom Aleksandrom sodeloval pri odločitvi, ali naj se na obeh straneh izolirana zavezniška armada umakne nazaj ali naj z odločnim nasprotnikom nadaljuje svoje prodiranje. Po odločitvi glavnega štaba pa je jugoslovanska armada nadaljevala prodiranje in s tem odločila konec svetovne morije in naše osvoboditve. Spomnil se je vseh junakov, ki so položili na solunski fronti svoje življenje za domovino, pozdravil pa je tudi vse žive priče te najvažnejše bitke v svetovni vojni. Odposlane so bile pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, vojnomu ministru generalu Hadžiću in predsedniku združenja v Belgradu, podpolkovniku Radosavljeviću.

Mariborska oblast za poplavljenice.

Poročali smo že, da je nakazal mariborski oblastni odbor kot prvo denarno pomoč po zadnji povodnji najbolj prizadetim krajem v gornjegrajskem okraju 50 tisoč Din. Šef oblastnega gradbenega oddelka inženjer Fišer pregleduje že nekaj dni po poplavi prizadete kraje in ugotavlja škodo. Danes v petek zjutraj se je odpeljal v okraj Gornji grad g. predsednik oblastnega odbora dr. I. Leskovar, da se bo prepričal na lastne oči o škodi in odredil nadaljnje pomožne akcije.

— 0 —

Ljubljana v jeseni.

OTVORITEV POKRAJINSKE RAZSTAVE.

»Ljubljana v jeseni« se bo vršila v soboto, dne 17. t. m., ob pol 10 predpoldne. Blagajne se odpro ob pol 11 predpoldne, tako da je obisk razstave omogočen že dopoldne.

Vinski oddelek in mali prater je dostopen tudi po 8. uri zvečer proti malenkostni vstopnini treh dinarjev.

Opozarjamo, da je upravičen vsak posetnik gledališke razstave na sejmišču v paviljonu »K« do 20% popusta na vstopnicah za opero in dramo v času od 17. do 26. septembra. Pri vstopu na gledališko razstavo dobi listek, na podlagi katerega dobi pri blagajnah gledališča 20% popust. Predprodaja vstopnic za opero in dramo se vrši v paviljonu gledališke razstave.

ZANIMANJE KRALJA ZA POKRAJINSKO RAZSTAVO »LJUBLJANA V JESEN«.

Predsedstvo velesojma je prejelo od dvornega maršala sledeče pismo: »Bled, dne 12. septembra. Njegovo Velikanstvo Kralj bi s velikim zadovoljstvom pregledal Pokrajinsko razstavo, katere, sodeč po pripravah, ne bo zaostajala za lanskeletno, toda ne more še reči, če mu bo to mogoče. Na vsak način želi Njegovo Velikanstvo Kralj prirediteljem najboljše uspeh, v katerem bodo imeli najlepšo nagrado za svoj trud. — Minister Dvora.«

PRAZNIK SLOVENSKE NARODNE NOŠE.

bo v nedeljo, dne 18. t. m. Svečanost pričenja ob 3 popoldne, ko se bo na obsežnem prostoru ljubljanskega velesojma vršil obhod naših žena in deklet ter moških v narodnih nošah. Zastopane bodo vse slovenske narodne noše: gorenjske, belokranjske, noše iz bivše Štajerske in iz Prekmurja; videti bo tudi narodne noše Slovencev iz Koroške, Trsta in njega okolice ter iz Istre. Obenem bo tudi tekmovanje narodnih noš. Ta obhod bo veličastna manifestacija, s katero pokažemo Slovenci, da se vedno in povsod zavedamo svoje narodnosti, ki nam navdaja dušo in srce.

Praznik narodnih noš pa ne traja samo ta dan. Povodom vseh dni Pokrajinske razstave do 26. t. m. bodo na velesojmu razstavljene v posebni razstavi narodne noše, kakor tudi ženska ročna dela, ali izključno le ona, katerih okrasni so izvršeni po naših narodnih motivih.

Apeliramo na našo javnost, da se v častnem številu odzove pritrvalnosti in velikemu trudu prirediteljev. Ni namreč lahka stvar prirediti nekaj tako lepega in velikega. V nedeljo je dan Slovenije in posebno še naše bele Ljubljane, da pokaže svoje razumevanje in poda dokaz, da zna ceniti dela, ki niso samo hipne vrednosti, ampak segajo globoko v naše narodno življenje. V nedeljo vse na obisk razstave!

GLEDALIŠKA RAZSTAVA.

Poziv, ki ga je razposlalo vodstvo razstave takoj ob začetku pripravljal, je imel tak uspeh, da je ogromni paviljon »K«, kjer se razstava vrši, napolnjen z materialom. Skoraj dve tretjini poslanega so morale biti presejane in odstavljene. Maribor, Ptuj se je odzval: prvi s prekrasnimi kostumi, drugi z interesantnim tiskanim materialom. Internacionalna unija igralcev, ki polaga na take prireditve največjo važnost, se je odzvala z gledališko literaturo vse Evrope, ker so v njej vključene vse igralske organizacije. Ves aparat, ki je za kratko odmerjeni čas predpripravljen ogromen, je posloval brezhibno in obeta uspeh. Aranžma prostorov, ki ga vodi inž. Fatur, je spretno urejen in daje pregled. Vodstvo razstave je v rokah gospoda prof. O. Sesta. — Tekom razstave se bodo vršila vodstva, katerih točni datum se bo pravočasno objavil.

RADIO RAZSTAVA.

ki jo priredi ljubljanski radio klub ob priliki pokrajinske razstave »Ljubljana v jeseni«, bo zelo pestra in za amaterje in ljubitelje radiospota tudi zelo poučna. Razstave so bo udeležilo 27 amaterjev, ki bodo razstavili najrazličnejše aparate od navadnega dvocevne do hipermoderna Elstree Six. Nadalje bodo amaterji razstavili tudi posamezne dele, razne tuljave, kondenzatorje in merilne instrumente. Posebno zanimanje bosta gotovo vzbudili dve mali amaterski brzojavni oddajni postaji za kratke valove. Občinstvo pa bo tudi občudovalo iznajdljivost in praktičnost naših amaterjev. Razstavljen bo namreč prejemni radio aparat (delektor), ki bo montiran v navadnem dežniku.

Tisti, ki se zanimajo za našo moderno oddajno postajo v Domžalah, jo bodo lahko v mali obliki občudovali na razstavi, kjer bo natanko izdelan model (160/80 cm). Ocenjevalna komisija je že pridno na delu in ocenjuje aparate amaterjev. Vsi ocenjeni aparati bodo na razstavi označeni.

Pri oceni pridejo v poštev tele točke: 1. jakost in občutljivost (10 točk); 2. čistote sprejema (10

točk); 3. selektiviteta (10 točk); 4. obsežnost: valovna dolžina 200—600 m (8 točke), 200—2000 m (4 točke) in pod 100 m (5 točk); 5. način električne in mehanične izpeljave (5 točk); 6. izkoriščenje prostora (5 točk); 7. v koliki meri so posamezni deli lastni izdelek, ali so kupljeni (5 točk) in 8. v koliki meri je manipulacija aparata enostavna ali komplicirana (10 točk). Dosegljivih točk je torej 60. Kdor od amaterjev želi še konkurirati, naj prinese svoj aparat danes do 5. ure popoldne v klubov lokal na velesojmu. Aparatu mora dodati stikalni načrt in izjavo, da je aparat sam sestavil.

VRTNARSKA RAZSTAVA

je priključena letošnji Pokrajinski razstavi ljubljanskega velesojma od 17. do 26. t. m., ima svojo posebno vrednost in pomen. V Sloveniji, obsejni pokrajini naše domovine, je telesa zibelka našemu domačemu vrtnarstvu, posebno pa trgovskemu. V Slovenijo so še danes uprli pogledi vrtnarstva iz vseh delov naše domovine. Tudi letos bodo naši vrtnarji dali novih pobud tovarišem tako v estetskem oziru, kakor tudi glede še intenzivnejše izrabe cvetja. Potreba pa je tudi razumevanja naše domače javnosti in prireditelji pričakujejo, da bo razstava kar najbolje obiskana. Moralna dolžnost našega občinstva je, da upošteva domače blago pred nakupom v inozemstvu.

V krasnih skupinah, katerim se vidi, da so pripravljena z največjo ljubeznijo in strokovno veščino, razstavlja šest najpodjetnejših ljubljanskih trgovskih in umetnih vrtnarjev. Razstava v mnogočem prekaša lanskeletno, in so se nekatere vrtnarske trdnice povzdignile letos do posebnih specijalit. Tako trdnica Kersika v kaktejah in dalijah. Posebno privlačna je skupina kaktej. Letošnja razstava bo gotovo le še povečala krog ljubiteljev in gositeljcev te čudovite rastline. Trdnica Ivan Šimenc posebej s svojimi čudovitimi tubarožami, ki se importirajo iz Mehike. Tudi druga čudovita cvetka se kaže tu očem obiskovalcev, to je »Fortuna«, sreča. Trdnica Franc Herzmansky razstavlja poleg svoje specijalitete, to so s cvetjem dekorirane mize za različne priložnostne domače svečanosti, še tele novosti: Polyhanta-vrtnice v drevesčilih in bajne Coleuse v različnih barvah. Nehote ti obliži pogled na domače prijaznih gredicah trdnice Anton Ferant. Vidi se večja roka mojstra Feranta. Trdnica razstavlja tudi lepo grupirano sadno drevje iz lastne drevesnice. To je edina ljubljanska vrtnarska trdnica, ki se bavi tudi s to panogo. Rado se pomudi oko obiskovalca na nasadih trdnice V. Bajc in Pavel Šimenc. Občudovali moramo krasno in umetno vezane vence in šopke poleg vsega drugega, kar živi tukaj svoje tiho življenje.

RAZSTAVA GRŠKE IN RIMSKE PLASTIKE

v Jakopičevem paviljonu se zaključijo z dne 30. sept. Ker se obeta baš te dni velik dotok zunanjih gostov v Ljubljano — posetnikov pokrajinske razstave — se nujno opozarjajo in naprošajo naše kulturne in prosvetne organizacije, merodajni faktorji in posamezniki, ki pridejo s temi gosti v oči stik, da agitirajo med njimi tudi za čim večji obisk te razstave. Razstavljeni kipi v odlivkih, dovršeno delo modernega Pariza, nudijo vsakomur velik duševni užitek ter velezanimivo in živo sliko visoko kvalitativne umetnosti dobe, ki sega za dva tisočletja nazaj v preteklost in nosi na sebi pečat nesmrtnega antičnega sijaja. — Članom raznih kulturnih in prosvetnih organizacij se priporoča skupen obisk. Razstava, doslej edina te vrste pri nas, je odprta vsak dan od 8. do 18. ure.

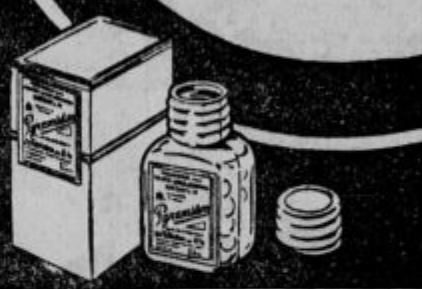
Povodenj v Oselici.

Povodenj v ponedeljek, 12. t. m. je občutno prizadela tudi obč. Oselico nad Šk. Loko. Povodenj je bila malo manjša kakor lanske leto. Voda je z neznansko naglico naraščala, posebno je bila silna Savodjenščica, ki je na več mestih razrušila ceste, podrla mostove in jezove in vdirla v stanovanja. Pri vasi Savodenj je nad 80m dolgo cestno progo popolnoma odplavilo. Skoro nič manj srdita ni bila Topličica, ki je v Kopačnici odnesla dolg ceste. Nato je na Hotavljah odnesla Nackove jez in napravila še mnogo druge škode. Seveda so zo-

Blago je dobro
ako izpolni svojo svrhu. Da
to store

Pyramidon
Originalne tablete
MILB

Je znano. Mora pa to biti
tudi prave tablete v origi-
nalnem zavoju z rdečo
zaščitno etiketo in znam-
ko M. L. B.

pet porušena vaška pota in mostovi, katere so komaj za silo popravili od lanske povodnji. Oblastni poslanec g. Uršič je bil prvi na licu mesta in si ogledal škodo.

Velik požar v Ribnici.

V torek, 13. t. m. ob tričetrt na enajst ponoči je izbruhnil požar v Ribnici v lopi g. trgovca Oniča tik župnijske cerkve. V hipu je zubelej objel Oničevo lopo in farovski gospodarsko poslopje, na kar se je povzpel še na Oničevo hišo, ki je največja v Ribnici. Visok stebel ognja je razsvetljeval celo dolino. Tomšičevo družino, ki je stanovala v Oničevi hiši, je bilo možno rešiti s prvega nadstropja le skozi okna po lestvah. Tudi dve tam stanujoči učiteljici sta se komaj umaknili. V zadnjem hipu je g. dekan še rešil iz gorečega poslopja svojo živino; je imel pač srečo, da je komaj eno minuto pred izbruhom prišel iz Ljubljane in še ni zaklenil vežnih vrat, ko so trije Orli, gredoč s kolodvora, zapazili ogenj s ceste ob Cenetu, dočim se na farovski strani še ni videl, in so tako opozorili na grozno nevarnost. Gasilna društva iz cele doline so bila kmalu na mestu in so s celonočnim naporom delom omejila požar. Ribniška motorna brigadna se je pokazala mojstra, ko je v zvezi z društvom iz Nemške in Goriče vasi v najhujših plamenih obvarovala župnišče, ki se ga je pod streho že prijel ogenj. Druge brigadne so zagrabile ob cesti. Požrtvovalnim delavcem sta pohvala!

Ker je bilo mirno ozračje, je bilo mogoče ogenj lokalizirati. Pogorela je vsa Oničeva hiša razen prodajalne, in tudi en prešič je ušel nazaj v ogenj in zgorel. Farovski gospodarsko poslopje je zgorelo temeljito do tal s senom, slamo in gospodarskim orodjem; tudi okrog 30 kokoši je našlo pogin v plamenu. Dve drugi poslopji sta ogorlele le deloma. Tudi Tomšičevi družini je vse zgorelo. Naslednji dan si je tudi g. knez in škof dr. Jeglič, ki se mudi pri Novi Štifti, ogledal grozno pogorišče, ki s svojimi visokimi dimniki izgleda kot kaka tovarna.

Velik požar blizu Trbovelj.

Onkraj Save, na kranjski strani, v bližini trboveljskega kolodvora in v neposredni bližini Mitovskiške vodopada stoji večja stanovanjska hiša g. Fr. Grebenca. V hiši se nahajajo razen več strank, še pekarna, gostilna, slaščičarna in klenarska delavnica. Ta hiša je začela v petek 16. t. m. zjutraj okoli pol 3. ure goreti. Domneva se, da je ogenj prišel iz dimnika, ki vodi iz pekarnice. Prvi del hiše je popolnoma uničen. V podstrežju je stanovala vojna udova in delavka Juvan s tremi otroci, ki je bila ob času požara na delu na Separaciji; otroke so sosedje rešili. Juvanovi je požar uničil celo njeno premoženje: pohištvo in obleko

Argentina.

(Konec.)

Doba poljskega dela.

Po času je razdeljeno večje poljsko delo v Argentini takole: Koncem oktobra in tekom novembra je košnja lucerne (alfalfa) in domače detelje (trebol). Kosijo s strojem, ročni delavci pa jo suše in jo skladajo v parve (velike stogove). Pri detelji se ne potrebuje posebno mnogo delavcev. Plačajo 2.50 do 4 pesos, včasih tudi 5 na dan in prehrano. Enparvador (delavec, ki sklada stog), dobi tudi več.

Zetev (cosecha, čitaj: koseča) ovsa in lanu se začne na severu provincije Santa Fe koncem novembra in začetkom decembra; na jugu provincije Santa Fe, v provincijah Cordoba (Kordova), Buenos Aires in teritoriju La Pampa se začne v sredini decembra; na jugu province Buenos Aires, to je v okolici mesta Bahia Blanca in še bolj na jug pa šele koncem decembra in začetkom januarja. Zetev traja v vsakem kraju kakih 10 do 15 dni; dalje časa samo takrat, kadar primanjkuje delavcev. Preje so nekateri, zlasti Italijani, kateri so bili znani s chakareri na raznih krajih na severu in na jugu, pisali že naprej znanim gospodarjem, da so jih ti pravočasno opozorili, kdaj da se bo začela zetev v tistem kraju in so tako mogli priti vedno ob pravem času. Na ta način so delali v enem letu na

dveh žetvah; ko so končali na severu, so se odpeljali na jug in so tako zaslužili lep denar. Danes pa to že ni več tako sijajno, vožnja po železnih in prehrana po gostilnah je predraga. Ako je preje kdo prišel kak teden prezgodaj, mu je dal gospodar hrano zastoj in še vesel je bil, da je ostal pri njem, ker je primanjkovalo delavcev. Danes pa delavcev ne primanjkuje in čakarerom gre samim trda. Kdor pride prezgodaj, mora čakati na kaki fondi (gostilni), kjer ga stane hrana in prenočišče kakih 3 do 5 dnevno. Ostalo mu pa vzame potem vožnja po železnici in prehrana med časom, ko išče drugega dela.

Mlatev (la trilla) začne takoj po žetvi in traja od enega do treh mesecev v vsakem kraju; kjer je prej končala žetev, konča tudi mlatev preje. Traja več ali manj časa iz vzrokov, kot sem jih že preje omenil. Na jugu v bližini mesta Bahia Blanca sem videl mlatiti še v mesecu aprilu. Včasih in ponekod traja mlatev prav do časa, ko začne.

Obiranje koruze (mais). Tudi koruza dozori preje na severu kot na jugu. To delo traja tekom mesecev marca, aprila in maja. Koliko časa traja v vsakem kraju, je zopet odvisno od tega, ako tam delavcev primanjkuje ali preostaja. Ako jih primanjkuje, je dobro za delavce, ako preostajajo, je dobro za gospodarje. Ko je pa končano s koruzo, je končano glavno poljsko delo in potem mora poljski delavec gledati, kam se bo pač stisnil. Preje ni bilo težko za delo, povsod so gradili nove železnice, kopali kanale, po-

pravljali pota; danes je pa trda, novih železnic že skoro ne grade več in tudi kanalov ne.

Razmere v mestih.

Navaden tovarniški delavec v mestu zasluži od 2.50 do 4.50 pesos na dan; kdor pride na 5, se smatra že kot dobro plačanega. Pred štirimi ali petimi leti je bila to navadna plača, danes pa to vsoto že malokdo zasluži. Zidarski pomagatci zaslužijo 3.50 do 4.50 na dan, zidarji 5 do 7; krojači, čevljarji, mizarji, tesarji, kovači in podobni polpomočniki (medio oficial) zaslužijo 3.50 do 6 in pomočniki (oficial) 5 do 8 pesos, izvrstni in pri dobrih trdnikah zaslužijo tudi več. Ključavničarji pa zaslužijo po navadi nekoliko bolje.

Stanovanje. V Buenos Airesu so najdražja stanovanja na svetu. So dražja kot v kateremkoli drugem vlemestu. V Montevideo, Rosario in drugih mestih so nekoliko cenejša, pa ne dosti. V Buenos Airesu stane soba 2 m x 2 m mesečno 15 do 30 (odvisno je, v katerem delu mesta se nahaja in ali je hiša stara ali nova), soba 4 m x 4 m 30 do 70, sala (večja soba z okni na ulico ali na dve ulici) 80 do 150 pesos mesečno. V sredini mesta stane departement z dvema ali tremi sobami ter pritliklinami mesečno 150 do 250. V predmestjih stane departement z dvema ali tremi sobami 80 do 120, hiša z istotoliko sobami 120 do 150. Pred par leti sem stanoval v Moronu pri neki slovenski družini. Moron se nahaja 20 km izven središča mesta. Ta družina je plačevala za hišo z dvema

manjšima in eno večjo sobo, kuhinjo in s kopalnico mesečno 150 pesos. Takrat sem se vozil na delu v mesto najprej 20 km z železnico in potem še kake 3 km s tramvajem, zvečer pa isto pot zopet nazaj.

Stanovanje je tukaj treba plačati naprej. In sicer kadar se najame stanovanje, je treba plačati za tri mesece. Za dva meseca ohrani hišni posestnik kot kavcijo in en mesec za stanovanje naprej. Kavcija se vrne najemniku, kadar se preseli drugam. To pa delajo tako radi tega, ker imajo Argentinci v splošnem častljivo navado, da zadnjega meseca pred preselitvijo nikoli ne plačajo.

Hrana. Hrana stane 60 do 100 pesos na mesec, odvisno je od kakovosti in od pogojev, pod katerimi jo kdo more najti. Tudi hrano je treba plačati vedno naprej ali pa vsak obed sproti.

Argentinski denar. Argentinska denarna enota je 1 papel (1 papirni peso), deli se na 100 centavos. 1 peso velja po današnjem kurzu pri banki »Banco de la Nación Argentina« (Argentinska državna banka) 23 dinarjev in 25 par (1 papel = 23.25 Din). Vse cene, katere sem navedel, se razumejo v papirnih pesos. Kajti v trgovini v inozemstvu se računa tudi s »pesos oro« = pesos v zlatu, kateri velja približno toliko, kot severoameriški dolar. Ta denar pa ne kroži in se v navadnem življenju z njim ne računa. Kar je zlatega in srebrnega denarja, leži po bankah. Kroži samo papir in nikelj, in to v vrednosti papirnega pesa.

In ni bila niti najmanjša stvar mogoče rešiti. Isto tako so utrpeli veliko škodo tudi ostale stranke. Pri gašenju so se zopet odlikovali rudniški gasilci, ki v teku deset minut prihiteli na lice mesta pod vodstvom g. Zana Miklavčiča in kasneje g. Holeška z novo motorno brizgalno ter v resnici delali čudeže. Posestnik ima veliko škodo, ki je le deloma krita z zavarovalnico. Trboveljskom polagamo na srce, da prikaže na pomoč vojni vdovi Juvanovi in njenim trem otročičem, ki danes nimajo niti kaj obleči.

Aretiran kolesarski tat.

V četrtek, ob 11 dopoldne je bilo izpred veže poštne palače ukraden trgovcu Josipu Pogačarju 8000 Din vredno kolo znamke »Jogor«. Ko se je g. Pogačar vrnil iz postopja, je ugotovil, da mu je kolo nekdo ukradel. Prijavi je to stražniku, večeraj zjutraj pa je šel v spremstvu kriminalnega agenta Turina iskat svoje kolo, v pravilni domnevi, da ga je dal tat kje predelati, tako da ga ne bi bilo mogoče spoznati. Na dvorišču neke hiše je g. Pogačar res spoznal svoje kolo, ki pa je bilo deloma že prepletkano in predelano, poleg kolesa pa sta opazila on in detektiv mladega človeka, ki se je ravno pripravljalo, da prepletko še ostale dele kolesa. Detektiv je mladencu napovedal aretacijo. Mladenič je takoj priznal, da je kolo ukradel. Na policiji ga je zadržal g. Zajdel, ki je ugotovil takoj, da ima možakar še več kolesarskih tatvin na vesti. Možu je ime Anton Remar, star je 26 let, stanuje pa na Poljanski cesti 27. Po poklicu je čevljarški pomočnik, vendar pa svojega poklica že dolgo več ne izvršuje. Kakor je g. Zajdel dočkal, je Remar pokradel najmanj štiri kolesa. Na njegovem stanovanju je bila izvršena hišna preiskava ter so policijski organi našli več razdrtih koles, kolesnih plavčev in celi. O preiskavi, ki bo spravila na svetlo še več Remarjevih grehov, bomo še poročali.

Predrzna tatvina na Črnučah.

Poročajo nam: Minoli ponedeljek popoldne se je v dežju zatekel k hišici na Črnučah št. 45, kjer stanuje s svojimi otroci delavka Kati Verle, neka približno 20letna ženska, majhne postave, debelušna. V hiši sta bila samo otroka Verletove: eden star 7 let, drugi 3 leta. Ženska je trkala na okno in velela otrokoma, naj ji odpreta, kar sta otroka storila. Ženska je šla v sobo in takoj odprla omare. Pobrila je vso obleko, čevlje in ročno torbico, v kateri je bilo 2000 Din gotovine, poročni prstan in razne listine. Končno je ženska vzela še dežnik, zaklenila hišo in odšla proti Gameljnam. Otrokom je velela, naj rečeta, da je prišel v hišo neznan moški in odnesel stvari. Ta tatvina je dvakrat zločinska, ker je pripravila ubogo delavko, ki preživlja sebe in otroke s trdim delom v nekem ljubljanskem podjetju (Bernik), ob vse revno imetje. Upamo, da bo orožništvo odnosno ljubljanska policija predrzno tatvico izsledila.

Slovenci v Italiji

„Novice“ ustavljene.

v Trst, 16. sept. (Izv.) V Italiji izhajajoči list »Novice« je bil danes ustavljen.

Podrobnosti o velikem požaru na Krasu.

Včeraj smo kratko poročali, da je v Selcah pri St. Petru na Krasu izbruhnil strašen požar, ki je vpepelil 30 hiš. Po požaru nastala škoda je ogromna in znaša nad 3 milijone lir. Hiše so popolnoma uničene, tako da je nad 200 ljudi brez strehe in morajo prenočevati na prostem, kar je zlasti v hladnih jesenskih nočeh prav hudo.

Imigrantski hotel. Priseljenci dobe ob prihodu v Buenos Aires tekom petih dni na državne stroške brezplačno stanovanje in hrano v priseljeniškem domu (Hotel de Inmigrantes). Nekateri ostanejo tam tudi nekaj dni dalje, ker uprava v tem oziru morda ni ravno preveč natančna. Priseljence dobi, ako to zahteva, na državne stroške brezplačno vožnjo po železnici ali s parnikom do katerega koli kraja v celi republiki, kamor hoče iti; to pa samo enkrat in mora odpotovati iz priseljeniškega doma. Ko je enkrat zapustil priseljeniški dom, potem mu več ne dajo proste vožnje, ako bi prišel zanjo prosit. Ob času bivanja v priseljeniškem domu mora priseljenec dobro paziti, da ga tam ne okrađejo, ker tam spi v velikih dvoranah na stolice ljudi, ki so prišli od vseh vetrov.

Pa tudi sicer je treba, v Argentini, zlasti pa še v Buenos Airesu, odpreti oči in ušesa in se poslužiti vseh petih čutov. Kajti tukaj je takole po priliki vsak deseti človek ali slepar ali tat, po navadi pa oboje skupaj. Ako že ni profesionalca, pa ima gotovo vsaj talent za to. Zato je treba tukaj neznanca, ki se vam približa na ulici ali v gostilni ter vam ponudi kakšen »kšeft« ali kombinacijo, poslati k vragu.

Podnebje v Argentini.

Podnebje je tukaj topleje kot pri nas. Sneg tukaj ne pade, razen v južnih krajih Patagonije, na Ognjeni zemlji in v visoko nad morjem ležečih krajih v gorovju Ande. V okolici Buenos Airesa in njemu bližnjih provincijah: Buenos Aires, Santa Fe, Córdoba, San Luis, San Juan, Mendoza in Pampa Central je podnebje zmerno. Vroče pa je v se-

Gasilci so imeli dela celo noč, da so rešili, kar se je dalo. Pri gašenju so bili silno požrtvovalni. Pet jih je dobilo težke opekline. Tudi 12 kmetrov je hudo opečenih, med njimi eden težko.

Med požarom so se ljudje obnašali zelo junaško. Mnogi so tvegali življenje, da so rešili življenje otrokom, ki so se nahajali v gorečih hišah. Tako je nek vojak, ko je slišal otroški jok iz neke hiše, junaško planil v gorečo hišo, kljub temu, da je šel v smrtno nevarnost. Iz hiše, ki se je že skoro podirala, je prinesel jokajočega otroka skoraj še

Razstava „Prosvetne zveze“ na ljubljanskem jesenskem velesejmu.

Razstave na velesejmu se je udeležila tudi Prosvetna zveza v paviljonu K, kjer je razstavila v oddelku: Gledališče, ljudstvo, družba do 1000 raznovrstnih predmetov, ki se nanašajo na delo na dramatičnem polju. Nadvse zanimive so statistične tabele, katere nam takorekoč dramatično kažejo razvoj podeželskega gledališča od l. 1901 do l. 1927. Na slikah pa vidimo od najstarejše slike (l. 1892): »Mlini pod zemljo«, kjer bo bistro oko zapazilo pisatelja Finžgarja kot igralca in druge visoke gospe, do krasnih scen radovljiskega in ljubljanskega pasijona, kako se je razvijala umetnost kostimiranja po deželskih odrih. Zanimiva je skupina pisateljev ljudskih iger, kjer se prepičamo kdo je najbolj idealen in požrtvovalen delavec na polju ljudske prosvete. Do 15 slik in originalnih del kaže ta oddelček. Na vsako delo je položila Prosvetna zveza mal latorjev venec. Tudi zbirka letakov in vabil kaže, da ima marsikatero društvo brihtno glavo, ki zna na svoj lasten način delati reklamo. Bogata je zbirka garderobe, katero izposojuje »Ljudski odere« v Ljubljani. Zanimal bo marsikoga tudi oddelček »Malega gledališča z lutkami«, katerega je tudi razstavila Prosvetna zveza. Za prosencij (delo mladšega Pengova) opozori obiskovalca, da se zamudi pri tem oddelku. Zraven pa nad vse krasno

nepoškodovanega. Sam je dobil težke opekline po glavi in obrazu.

Neka mati štirih otrok je z grozo opazila, da ima poleg sebe le dvoje otrok. Spomnila se je, da sta dva iz gorečih hiš, kjer sta spala. Kljub temu, da so ji gasilci branili, je hrabro skočila v gorečo hišo in po gorečih stopnicah hitela po otroka. Njeno junaštvo je bilo poplačano. Rešila je šestletno hčerko, dasi je dobila opekline po glavi, obrazu, vratu in ramenih. Par hipov za njo se je notranjost hiše zrušila.

in bajno oblečene lutke! Nad gledališčem viseča slika nas opozori na novo fazo dramatičnega udejstvovanja na »Senčne igre« (Schattenspiele) katere je začela propagirati naša Zveza. Navodila za take igre daje Vestnik Prosvetne zveze, letošnji letnik. Tudi moderni kino-aparat: Kinobax, last Prosvetnega društva iz Tržiča vzbuja splošno pozornost. Prednost tega aparata je ta, da ne rabi več kabine in teče popolnoma tiho. Dalje vidimo raznovrstne projekcijske aparate, skioptične slike; obiskovalce naj pogleda v skioptičnih slikah razvoj naših narodnih noš. Skromni kotiček, kjer bivaški društvo Rokodelskih pomočnikov, opozori mimoidoče, kje so naši slavni gledališki igralci študirali oderski ABC. Tu vidimo mladega Danila Cerarja, Bukšeka, Pluta itd. V sredini razstave visi slika dr. Kreka, okrašena z dvema vencema. Tudi na tem polju je on položil seme dramatičnega udejstvovanja v srce slovenskega ljudstva. Brez njega ne bi imeli danes 109 kat. društvenih odrov v ljubljanski oblasti. Ko bo letošnja Prosvetna zveza obhajala svoj XXX. občni zbor, bo lahko ravno potem te razstave dokumentirala svoje prosvetno delo med širokimi plastmi našega naroda. Velika škoda za vsakega podeželskega režiserja pa bo, če si ne bo ogledal te razstave, kjer vidi na dlani razvoj slovenskega odra.

Dnevne novice

★ Kraljeva dvojica poseti Zagreb. Zagrebški listi poročajo, da prideta čez zimo kralj in kraljica v Zagreb, kjer ostaneta dva do tri mesece. Kralj je že pred kratkim izrazil željo za bivanje v Zagrebu, pa je bil zadržan radi važnih državnih poslov. Kraljeva dvojica se bo nastanila v banskem dvorcu, ki je že prirejen za njuno bivanje. Ker ostaneta kralj dalj časa v Zagrebu, se bo najbrže vršil tam tudi dvorni ples. Če ne bo prisiljen po političnih dogodkih, bo kralj ostal najbrže vso zimo v hrvatski prestolici.

★ Dr. Jožef Šomer. Dne 12. t. m. je umrl v Celovcu nagle smrti, zadet od kapi, g. stolni dekan, zlatomašnik dr. Jožef Šomer v 84. letu. Rodil se je 29. aprila 1844 na Žihpoljah, dovršil svoje študije v Celovcu, bil v mašnika posvečen 25. julija 1869. Zlato mašo je obhajal l. 1919. v romarski cerkvi Božjega groba pri Pliberku. L. 1877. je dosegel čast doktorja bogoslovja v Inomestu. Služboval je kot kaplan v Celovcu, bil župnik v Smihelu nad Pliberkom, dekan v Pliberku, l. 1895. je vstopil v stolni kapitelj v Celovcu. Bil je dolga leta član dež. šolskega sveta, podravnatelj bogoslovnega študija itd. Odlikovan večkrat od bivše Avstrije. Blagi rodoljub naj počiva v miru!

★ Proforsko imenovanje. Gdč. Mara Milenković, suplentka v Karlovcu, je premeščena na državno realno gimnazijo v Celje.

★ Učiteljska imenovanja. Učiteljica Leopoldina Kostanje pri Sv. Florjani pri Regatu je pridružena v pisarno okrajnega šolskega nadzornika v Šmarje pri Jelšah, Erna Peunik, učiteljica v Sočanju je preme-

vernih provincijah in teritorijah: Fucuman, Santiago del Estero, Salta, Jujuy (Huhuy), Shaco (Sako), Formosa in Misiones. Mrzli so kraji v Andah in teritoriji na jugu v Patagoniji, kot Neuquen (Nevken), Rio Negro, Shubut (Cubut), Santa Cruz in Tierra del Fuego (Ognjena zemlja). V Buenos Airesu doseže največji mrz — 5 stop. pod ničlo; največja vročina pa do 40 stopinj C. To sta pa oba ekstrema, do katerih pride morda na vsakih pet let enkrat. Najbolj mrzli meseci so tukaj junij, julij, avgust; najbolj vroči pa december, januar in februar, torej ravno obratno kot v Evropi. Mrzlice ni v Buenos Airesu in tudi ne v provincijah, katere sem naštel kot zmerne in mrzle. Pač pa gospodari mrzlica v vročih severnih provincijah. V Shako in Formosi in deloma tudi v Misiones so mrzlični kraji, ki so blizu rek in močvirij. Najbolj razvpiti provinciji pa sta Jujuy in Fucuman. V Fucumanu je menda vse prebivalstvo bolno na mrzlici, vendar pa jo domačini lažje prenašajo kot pa tuji.

Iz vsega navedenega je razvidno, da razmere tukaj nikakor niso sijajne. Ako ima rokodelec srečo, da najde stalno delo v svoji stroki, potem si more kaj prihraniti, ako je zelo varčen. Ako pa delo ni stalno ali pa ako mora iti delat kot težak, potem pa o kakem prihranku ni govora. Posebno pa velja to za tiste, ki ne znajo nobenega rokodelstva; ti zaslužijo komaj toliko, da se preživijo. Tukaj ni tako, kot je bilo v Severni Ameriki. Kdor že pride sem, naj gleda predvsem, da ne pride po zimi, ker takrat še bolj primanjkuje dela. Najbolji čas je še takole koncem novembra ali začetkom decembra, ker takrat se začne žetev.

M. N.

★ Tehnična srednja šola za lesno industrijo se je preselila iz Drvarja v Sarajevo, kjer bo kot oddelček tamkajšnje tehnične srednje šole nadaljevala z izobraževanjem tehnikov srednješolske kvalifikacije za lesno industrijo. Namen te šole je, da izobrazuje specialiste tehnike za žage, tovarne parketov, sodov, zabojev, vagonov, pohištva, za tovarne celuloze, destilacije lesa itd. Pouk traja štiri leta, razen tega je predpisane pol leta prakse. Vpisovanje v prvi razred se bo vršilo za učence iz Sarajeva dne 1. septembra, za zunanje pa dne 21. septembra od 9 do 12 dopoldne. Za sprejem v prvi razred je vložiti kolekovano prošnjo na šolsko upravo in priložiti rojstni list, spričevalo osnovne šole, spričevalo 4. razreda srednje šole in zdravstveno spričevalo. Vpisnina znaša 40 Din. Vpisovanje za II., III. in IV. razred bo 26. septembra na podlagi zadnjega šolskega spričevala. Pouk se prične za I. razred dne 22. septembra, za ostale razrede dne 1. oktobra.

FURMOTO

najboljše čistilo in polirno sredstvo za pohištvo.

★ Spisak pošta, telegrafa i telefona. Zadnji seznam poštinih, brzojavnih in telefonskih uradov je izdalo poštno ministrstvo leta 1924. Brošura je bila natisnjena v državni tiskarni v Belgradu. Ker se je kesneje odprlo veliko poštinih, brzojavnih posebno pa še telefonskih uradov, ni seznam že dolgo več ustrejal svojem namenu. Zato je bila nujna potreba po novi izdaji. Sestavili so jo slovenski uradniki v ministrtvu, na kar so poslali rokopis v tisk poštному ravnateljstvu ljubljanskemu. Knjiga je izšla nedavno tega in je v vsakem pogledu dovršeno delo. Dobro bo služila predvsem poštinih uradnikom, a tudi trgovcem in obrtnikom, ki imajo trgovske in kupčijske stike širom naše kraljevine. Cena knjigi ni označena, stane pa samo 15 Din.

★ Kupimo nekaj knjig Fr. W. Foersterja, posebno Jugendlehre. Ponudbe z navedbo cene na naslov: Prosvetna zveza v Ljubljani, Miklošičeva c. 5.

KUŠAKOVIČA KALODONT najboljša pasta za zobe

★ Vlom pri Grosupljem. V Gaberju pri Grosupljem je bilo vlomljeno v hišo Franceta Kremenška in odnešeno več obleke, perila, usnja in čevljev. Skupna škoda znaša 3725 dinarjev. Tatvine je nujno osumljen znani vlomilec Matija Znidaršič, ki strahuje zadnje čase vso Dolenjsko.

OBLAČILA TVRDKO J. MAČEK Ljubljana, Aleksandrova 12 so najboljša in najcenejša.

★ Nosedce matere se morajo skrbno varovati vsakega zaprtja z uporabo naravne »Franz-Josef-grenčice«. Predstojniki vseučiliških klinik za ženske hvalijo soglasno pristno »Franz-Josef-vodo«, ker se lahko zavziva in se gotovo pojavi v kratkem času odvajajoči učinek brez neprijetnih stranskih pojavov. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerij-skih trgovinah.

★ Javnim nameščencem in vpokojencem. Vsem, ki so poslali prijave »Strokovnemu društvu javnih nameščencev in vpokojencev kraljevine SHS v Ljubljani«, Mestni trg 19-III, smo poslali pristopnico in navodila. Pristopnico prosimo — posebno ime in poklic — natančno izpolniti. Pravila bomo dobili v 8 dneh in jih bomo zaželi takoj razpošiljati, zato prosimo vse naše člane, ki imajo izkaznice od »Strokovne zveze javnih nameščencev«, da nam te dosedanje društvene izkaznice (pravila s pravilnikom) pošljejo po pošti kot tiskovino, da jim jih popravimo. Tiskovni stroški za poravnane izkaznice znašajo 1.50 Din, za nove izkaznice pa 4 Din. Vsi člani, ki so s članarino na dolgu in so dobili opomine, naj se čimprej odzovejo (po potrebi se dovoli plačevanje tudi na obroke), ker ima društvo za poslovanje in pisarniške potrebščine vendar precej izdatkov. One tovariše, ki so bili člani bivše organizacije javnih nameščencev in so prejeli obvestilo o reorganizaciji in vabimo, da ponovno prijavijo svoj pristop, prosimo, da čimprej pošljejo izpolnjene pristopnice in prijavnice. Tovariše izven Ljubljane opozarjamo na člen 14. društvenih pravil, po katerem se v krajih, kjer je nad 15 članov, lahko ustanove plačilnice in vabimo, das e te ugodnosti poslužijo, s čimer je olajšano plačevanje in posredovanje. Dodatno k našim dosedanjim vabilom za pristop k društvu javljamo, da kot član lahko pristopi vsak javni nameščenec, ne glede na starost; sicer pa je pristop k podpornemu in posmrtnemu fondu neobvezen in dostopen samo do 50. leta starosti. Na razne prošnje, ki so se obravnavale pri zadnji seji, se je sklenilo in ukrenilo sledeče: 1. za L. iz U. (službeno posredovanje) bomo objavili oglase v »Slovenec« in skušali tudi osebno posredovati, posebno za ponovni sprejem v službo, ker je bil predčasno vpokojen; 2. za F. iz B. (zaostalo izplačilo pokojnin) je osebno posredovanje uspelo; 3. za A. iz Sv. L. (službeno posredovanje) smo odstopili našemu izvedencu, da poizveduje, če je kje kako prazno mesto.

ZA JESEN IN ZIMO

kupujte Vaša oblačila pri znani, strogo solidni trvdki

Jos. Rojina, Ljubljana, Aleksandrova cesta 3.

★ Stenicol najboljšo sredstvo proti steniam doblite samo v drogeriji Kane, Zidovska ulica.

Pridobivajte novih naročnikov!

KUPUJTE SREČKE II. STADIONSKE LOTERIJE

Glavni dobiček vila »Stadion«, Din 160.000.—

★ Porotno zasedanje pri okrožnem sodišču v Novem mestu se začne 19. sept. t. l. in bo trajalo 4 dni. Prvi dan se bo zagovarjal Josip Mihlič radi hudočdelstva roparskega umora in radi požiga. — Drugi dan bo sedel na tožni klopi Albin Plot radi roparskega umora, tretji dan Ivan Znidaršič radi hud. po § 127 kz., četrti dan pa Jožef in Jožefa Jakše, Franc Zupančič, Jožefa Kovarčič in Janez Šimončič radi goljufije.

★ Izseljeniška kvota za Ameriko izrpana. Izseljeniški komisariat v Zagrebu naznaja, da je naša kvota za Združene države Severne Amerike za l. 1926-27, ki se je zaključila dne 30. junija t. l. popolnoma izrpana, to je ameriški konzulat v naši državi so izdali polno število vizumov. S tem odpade ožitek, da bi se po krivdi izseljeniških oblasti kvota ne bila popolnoma izrpana.

★ Močan potres. V nedeljo zvečer 11. t. m. je seizmograf v zavodu za geodnamiko na ljubljanski univerzi zaznamoval precej močan potres na razdalji 1070 km in sicer ob 23. uri 19 minut in 5 sekund. V ponedeljek zjutraj so mu sledili še trije manjši neznačajni sunki ob 53 minut po polnoči, 4.25 in 6.42. Maksimalno gibanje zemlje pri prvem potresu je znašalo okrog 400 mikronov.

Gospodarstvo

Petrolej.

Boj za petrolejska ozemlja je že dolgo v veliki meri vplival na gospodarstvo in splošni svetovni politiki vseh držav. Med najpomembnejšimi surovinami kot železo, premog ali bombaž zavzema petrolej vsak dan važnejše mesto.

Svetovna produkcija znaša danes po raznih statistikah okoli 152 do 153 milijonov ton letno. Leta 1925 je znašala 149 milijonov. Razmerje moči posameznih držav, ki petrolej producirajo, je dobivalo konsekvenco linije docela nove slike. Velika divergenca, ki je nastala v zadnjem času med Unijo in Mehiko, se je šepovečala. Od leta 1920. do 1926. so se gibale procentualne kvote obeh držav na svetovni produkciji takole: Unija: 60,9, 61,7, 64,5, 71,9, 70,5, 71,7, in 71,5 odstotkov; Mehika: 24,7, 25,3, 21,8, 14,7, 13,8, 10,8, 8,2 odstotka. Med tem torej, ko je Unija po zadnjih svojih stopnjah neprestano naraščanja produkcije na visokem nivoju leta 1926. ostala stalna, je Mehika po dobrem letu 1921. neprestano nazadovala. V absolutnih številkah izraženo kaže to padec od 29 milijonov na okroglo 12 in pol milijona ton.

Sicer je Mehika še vedno na drugem mestu, a ji je Rusija takoj za petami. Ruska produkcija je znašala 1920: 3,5, 1921: 4,4, 1922: 5,2, 1923: 5,8, 1924: 6,5 milijonov ton. V gospodarskem letu 1925/26 pa je producirala Rusija že 8.240.000 ton. Prvo četrtletje 1926/27 s produkcijo 2.478.000 tonami pa je nakazalo zopet nadaljnj porastek, kakor se računa prekoračenje predvojne višine.

Najinteresantnejšo linijo razvoja pa kaže vpravl sedaj Južna Amerika. Venezuela, Peru, Kolumbija in kakor vse kaže tudi Trinidad bodo v najkrajšem času prišle zelo na površje. V Venezueli, ki je sedaj na svojem kontinentu prva, je znašala produkcija leta 1920. le 70.000 ton, 1925: pa že 3 milijone ton in v prvih devetih mesecih leta 1926. že 3.740.000 ton. Koncem tega leta se bo najbrže približala Perziji, jo celo mogoče prekosila in se tako plasirala na četrto mesto med producenti petroleja. Na šestem mestu je bila za l. 1926. Rumunija, ki je s produkcijo 3.242.000 ton že prekoračila svoj prejšnji maksimum za 72% in prekosila s tem v letu 1925. še dosti močnejšo nizozemsko Indijo. Nazadovale so v letu 1925. razen Mehike še Poljska in tudi britska Indija.

V ospredju petrolejskega problema stoji mehiški konflikt. 1. januarja 1927. je stopil v veljavo zakon mehiškega parlamenta, ki prepoveduje tujemu kapitalu izkoriščanje zemeljskih zakladov ob obali v širini 50, ob meji pa v širini 100 kilometrov. Tuje firme, ki imajo v rokah vse petrolejsko ozemlje, so morale že pred tem terminom ponovno prositi za koncesijo v svrhu izrabljanja, ki pa se je dovola le s pridržkom, da smatrajo s tem imetnike dovoljenja kot državljane Mehike. Pri petrolejski industriji dežele so soudeleženi domačini le s 23,5 milijona pezov, to je okoli 3 procenote investiranega kapitala. Angleško-inozemski kapital, ki ga reprezentira družba Royal Dutch-Shell, ima investiranega kapitala 293 milijonov, in kapital Unije, predvsem skupina Standard Oil 448 milijonov pezov. Amerikanske družbe so, kakor znano, zavedajoč se nepogrešljivosti svojega kapitala in opirajoč se na oficijelne korake vlade, zakonu in njega izvedbi nasprotovale. Kakor vse izgleda se bodo vsa sporna vprašanja rešila razsodiščnim potom. Royal Dutch-Shell je zavzela bolj miroljubno politiko in si preskrbelo podaljšanje dovoljenja, računajoč pri tem na to, da bo s tem napram svojem konkurentu mnogo pridobila.

Obe skupini sta začeli radi depresije mehiške trgovine s petrolejem, povzročene vladno udrinjanja vode in politične nesigurnosti, gledati po primernem nadomestilu. Družba Royal Dutch-Shell je zavzela Venezuelo. Obvlada dosedaj 62 procentov celotne produkcije petroleja v Venezueli. V načrtu ima velikopotezno zgraditev vseh pripomočkov in pričakuje, da bo producirala koncem l. 1927. dnevno že 28.000 ton, kar bi znašalo na leto okoli 10 milijonov ton. Družba Standard Oil je gospodarica v Kolumbiji in namerava res velike rezerve petroleja te države izravnati v velikem stilu. Lani je zgradila 360 milj dolgo cev, ki ima dnevno kapaciteto 4300 ton in vodi iz centra petrolejskega ozemlja v Cartagena na obali. Julija 1926 so odšli od tod prvi transporti v Unijo.

Ta nova podjetja Standard Oil Company so značilni pojav njene najnovejše politike. Še leta 1924. je izvirala le ena šestinka vse njene produkcije iz izvendržavnega ozemlja, predvsem iz Mehike in Peruja. Zatem pa je postala s priklopljenimi raznih večjih podjetij nekaj mednarodni koncern; ki je zlasti dobro zasidran v Mehiki in južni Ameriki. Brez dvoma, da se je vse to izvršilo s pristankom in v soglasju z vladno Unije. Petrolejska politika Standard Oil Company ima torej

krepko ozadje in gre stalno za svojim ciljem: biti gospodar na svetovnem trgu. Zato bodo v najkrajšem času zopet nastali konflikti in interesne ribarje z Royal Dutch-Shell, ki je s svojim produkcijskim ozemljem še bolj mednarodno zgrajena, pa tudi z Anglo-Persian Oil Company, kar se bo brez dvoma poznalo tudi v politiki.

Še interesantnejši pa postane problem, ako upoštevamo, da nastopa na svetovnem trgu obenem s poostreno rivaliteto dosežanih velikih koncernov z vedno večjo kapaciteto tudi Vseruski petrolejski sindikat. Produkcija te državne družbe ruske petrolejske industrije zavzema z 8.150.000 tonami v zadnjem letu 99 procentov vse ruske produkcije. Za sovjetsko vlado, ki rabi kapital, je hitra in izdatna organizacija produkcije in prodaje naravnih zakladov dežele velikega pomena. Skorajšen močan porast izvoza petroleja ovirajo notranje težave. Danes je skorajšen porast ruske petrolejske industrije še zelo problematičen. Če pa naj bi imela nameravana reorganizacija in racionalizacija produkcije zaželeni takojšnji realen uspeh, tedaj je treba vsekakor imeti precejšen kapital. Ako pa se to ne zgodi in se današnji sistem produkcije v Rusiji ne modernizira, pomeni to propast ruske produkcije.

Glavni odjemalec ruske produkcije je sedaj evropski trg. Prav tako ugodno ležečo prednjo Azijo je Rusija v začetku zanemarjala. Ni pa nobenega dvoma, da bo ruski sindikat obrnil svojo pozornost predvsem na to ozemlje. Tukaj bo prišlo prej ali slej do ostrega boja z velikimi mednarodnimi koncerni, ki imajo, kakor znano, v južni Perziji in sedaj tudi v Mosul velikanske petrolejske domene.

Konferenca o predvojnih dolgovih Avstro-Ogrske. Kakor smo že poročali, se vrši 24. oktobra t. l. v Parizu na pobudo reparacijske komisije konferenca o predvojnih dolgovih Avstro-Ogrske. Gre tu za stare rente Avstrije in Ogrske v nominalnem znesku 10,6 milijarde kron. Konferenca bo torej urejala vprašanja, ki so ostala odprta kljub inmostski in praški konferenci. Reparacijska komisija je predvojne dolgove razdelila na nasledstvene države sledeče: Avstrija 36,827%, CSR 41,7%, Poljska 13,783%, Jugoslavija 2,048%, Rumunija 1,61 in Italija 4,087%. To so brutokvoti pri skupnih in avstrijskih dolgovih. Za ogrske dolgove so deleži: Avstrija 1,581, CSR 15,945, Poljska 0,075, Ogrska 45,793, Jugoslavija 14,116, Rumunija 21,802 in Reka 0,748%.

Med na razstavi. Prilikom Pokrajinske razstave v Ljubljani v jeseni se priredi tudi lepo čebelarstvo razstavo. Mnogo pristnega medu bo po zmerni ceni na razpolago. Prosimo interese — kupce, da prinesejo na razstavo seboj posode, da jim ni potreba plačevati kozarcev.

Boj za hmeljska tranzitna skladišča v Českoslovaški. Resolucija vojninih čeških trgovskih zbornic ugotavlja, da so češki hmeljarji proti dovolitvi vskladiščenja in prodaje inozemskega hmelja. T. govini je uspelo iz Nürnberga prenesti center v Zatec, kjer so bila zgrajena 4 tranzitna skladišča, proti katerim se bore producenti in zahtevajo, da se hmelj carini samo na meji, vskladiščeni hmelj pa se mora zopet izvoziti. Odprava skladišč bi bil težek udarec za trgovino in bi se centrom zopet preselil v Nürnberg. Poljska in Jugoslavija pa bi šli naravnost v svetovni trg. Ker bo v kratkem prepovedano hmelj iz teh tranzitnih skladišč oddajati tuzemskemu konzumu, so se zbornice izrekle za obstoj teh skladišč.

Borza

Dne 16. septembra 1927.

DENAR.

Današnji devizni promet je bil živahnejši kakor včeraj pa tudi znatno večji.

Berlin kakor Curih, ki ga je dala Narodna banka, sta bila neizpremenjena. Znatna je bila po treba v devizi London, ki jo je krila Narodna banka; v soglasju z uvrstitvijo na mednarodnem trgu je pridobila 5 točk, kakor tudi v Zagrebu. Tudi Dunaj, ki ga je dajala Narodna banka, je pridobil v kurzu: srednji 8.0075, napram 8.005, Newyork je bil v Ljubljani neizpremenjen; v Zagrebu pa je zopet popustil. Pariz je bil v Ljubljani in Zagrebu zaključen po 223. Zaradi znatnih privatnih ponudb je popustil danes srednji kurz Praga na 168,42, v Zagrebu na 168,425. Italija je bila danes mednarodno čvrstješa in tudi v Ljubljani je bil srednji kurz 300, v Zagrebu pa celo 309,25.

Ljubljana. Devize: Berlin 13,50—13,53 (13,52), Curih 10,94—10,97 (10,955), Dunaj 7,9925—8,0225 (8,0075), London 275,90—276,70 (276,30), Newyork

56,64—56,84 (56,74), Pariz 222—224 (223), Praga 168,02—168,82 (168,42), Trst 308—310 (309).

Zagreb. Berlin 13,51—13,54, Curih 10,94—10,97, London 275,90—276,70, Newyork 56,627—56,827, Pariz 222—224, Praga 168,025—168,825, Trst 308,25—310,25.

Curih. Belgrad 9,135, Amsterdam 207,80, Berlin 123,385, Budimpešta 90,65, Bukarešt 3,215, Dunaj 73,10, London 25,2175, Newyork 518,50, Pariz 20,3325, Praga 15,37, Trst 28,23, Sofija 3,76, Varšava 58, Madrid 87,825.

Trst. Belgrad 32,35—32,375, London 89,325—89,375, Newyork 18,35—18,375, Pariz 72—72,30.

Dunaj. Devize: Belgrad 12,48125, Kodanj 189,85, London 34,4575, Milan 38,62, Newyork 709,25, Pariz 27,815, Varšava 79,22. Valute: dolarji 107,15, francoski frank 27,815, dinar 12,4675, češkoslovaški krona 21,0175.

Praga. Lira 188,75, Belgrad 59,45, Pariz 132,37, London 164,15, Newyork 33,75.

Dinar. Newyork 176,05, Berlin 7,40, London 276,10.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Celjska je bila zaključena po 190, Strojne r. Kranj. ind. nadalje nudne po 80, ozir. 405. Ostalo neizpremenjeno.

Naraščanje drž. papirjev v Zagrebu je prenehalo; vojna odškodnina je celo popustila. Na ostalem trgu ni bilo izprememb razen v Slavoniji, ki je nekoliko čvrstješa.

Na dunajski borzi so našli papirji narasli: Trbovlje od 60 na 61,25, Kranj. ind. od 50 na 51. Ruse so bile po 35.

Ljubljana. Celjska zaklj. 199, Ljublj. kreditna 140 den., Prastedion 850 den., Kred. zavod 160 d., Strojne 80 bl., Vevče 185 den., Kranj. ind. 405 bl., Ruše 260—270, Stavbna 56 den., Šeši: 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 83,50—84, agrari 53—55, vojna odškodnina 374—376, okt. 379 bl., nov. 380 bl., Hrv. esk. 91, Hipobanka 55—56, Jugobanka 91, Prastedion 850, Ljublj. kreditna 140—147, Šešerana 535—540, Drava 565, Slavonija 11,50—12 Trbovlje 485, Vevče 135—140.

Trst. Adria 185, Assicurazioni Generali 4,740, Cosulich 202, Tripovich 264, Split cement 104, Trž. Lloyd 785, Oceanica 107, Krka 90.

Dunaj. Poln.-savska-jadrana. 82,10, Zivno 98,50, Hrv. esk. 10,80, Hipo 6,90, Alpine 49,60, Leykam 12, Trbovlje 61,25, Kranj. ind. 51, Ruše 35, Mundus 1,64.

BLAGO:

Ljubljana. Les: Išče se po: Brusni les, lko vag. Jesenice, ter tanušni les, lko vag. naklad. post., ter testoni, lko vag. naklad. post., bukove letvice 27—27, ostror. zdrave suhe brez grč, lko meja, 1 vag. po 750, buk. testoni, brez vsake grč, ostrorobi paral., ocljeni, lko meja 1 vag. po 840; zaklj. 2 vag. Tend. neizpremenjena.

Dež, pridelki (vse samo ponudbe; slov. post., plač. 30 dni, dobava prompt): Pšenica bačka 78—79 kg, 2%, ml. tar. 340,50—342,50, bačka 78—79 kg, 2%, ml. tar. za oktober 350—352,50, sremška 78—79 kg, 2%, ml. tar. 337—339, slavonska 78—79 kg, 2%, ml. tar. 334—338, koruza bačka nav. voza. 245—250, bačka ml. tar. 240—245, moka pšenična, lko Ljubljana, plač. po prejemu, pri odjemu cel. v. 400; krompir beli gor. 1,25. Zaklj. —; tendenc. mirna.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 16. septembra 1927.

Višina barometra 308,8 mm

Opazovanja	Barometer	Temperatura v °C	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin		Vredn. pad. v mm	Vredn. pad. v mm
						ob opazovanju	v mm do 7h		
Ljubljana (dvorec)	14	760,8	12,6	91	N 2	10		19,6	11,3
	21	757,7	19,7	75	W 6	10			
		756,1	15,5	92	SE 2	10			
Maribor		758,8	17,0	78	NE 6	3		23	9
Zagreb		760,7	15,0	84	SW 6			20	12
Belgrad		761,4	19,0	63	W 2	3		24	13
Sarajevo		763,5	10,0	85	SSW 4	10		23	8
Skopje		763,6	17,0	75	NW 2	5		25	11
Dubrovnik		762,4	20,0	57	mirno	4		24	10
Split		761,1	10,0	58	NNE 10	10		23	17
Praga	7	758,6	10,0	—	W 6			22	9

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 765 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za 17. september: Oblačno s padavinami, temperatura se bo znižala, Zahodni vetrovi.

Mark Twain:

Kraljevič in siromak.

Pravljica za mlade ljudi vsake starosti.

Iz angleščine prevel: Jos. Poljanec.

Vsi navzoči pa so bili tekem ene ure dobro poučeni, da naj imajo venomer pred očmi, da kraljevič časno ni imel prave glave, in da naj skrbno pazijo na to, da ne bodo spričo posebnih njegovih muh pokazali najmanjšega presenečenja. Teh muh je bilo kmalu za celo razstavo, a so vzbudile v njih samo sočutje in žalost, ne veselosti. Zelo hudo jim je delo, ko so videli ljubljene kraljeviča tako bolnega.

Ubogi Tomažek je v večine jedel s prsti; ampak nikdo se ni nasmehnil zaradi tega, nikomur ni bilo videti, da bi bil sploh opazil. Radovedno in z globokim zanimanjem je ogledoval namizni prt, ki je bil v resnici jako fino in lepo delo, nato pa je rekel preprosto:

»Prosim te, vzemi ga, da ne bom tako nepazljiv in ga umazal.«

Dedni podvozevalec podbradka je spoštljivo vzel prt, in sicer brez vsake besede ali ugovaranja.

Tomažek je z zanimanjem ogledoval repo in solato in je vprašal, kaj je to in ako to lahko je; takrat je bilo namreč šele malo časa tega, kar so začeli na Angleškem gojiti te stvari, ki so jih dotlej uvažali kot razkošnosti iz Holandske. Na to vprašanje so mu odgovorili z resnobno spoštljivostjo in brez vsakega iznenadenja. Ko je pojedel zakusko, si je napolnil žepce z orehi, ampak vse je kazalo, da nikdo ni opazil tega ali da bi se vznemirjal. Toda v naslednjem trenutku je njega samega vznemirjalo, tako da je bil ves zmeden. To je bil edin popravek, ki so mu ga med kosilom dovolili, da ga je opravič s svojimi rokami;

bil je prepričan, da je bil storil nekaj nepristojnega in nekrakljevkega. V tistem hipu pa mu je pričel nagajati nos, kjer ga je jelo ščegetati, tako da se mu je konec nosa vzdigoval in gubančil. To je trajalo nekaj časa in Tomažek je začel kazati vse znake hude naloge. Milo proseče je pogledal sedaj enega okoli stoječih grofov sedaj drugega in solze so se mu prikazale v očeh. Gospodje so skrbnega obraza priskočili in ga prosili, da naj jim pove, kaj mu je. Tomažek pa jim je ves v skrbeh odgovoril:

»Prosim vas potrpljenja z menoj; strašno me ščegeta v nosu. Kakšno šego in navado pa imate za tako stisko? Prosim te, požuri se, zakaj dolgo ne morem prenašati tega.«

Nikdo se ni nasmehnil, vsi pa so bili osupli in zbegani in so se v tej bridki težavi pogledovali drug drugega nemo se vprašujoč, kaj jim je storiti. A glejte, v tem oziru se je pojavila vrzel v dvornih šegah in v vsej angleški zgodovini niso našli podobnega primera, po katerem bi se ravnali, da bi temu v okom prišli. Mojster obredov ni bil navzoč; nikogar ni bilo, ki bi se upal v tem docela nepoznanem slučaju kaj ukreniti ali ki bi se drznil razrešiti ta svedeni problem. Na žalost niso imeli dednega praskača nosu. V tem pa so solze preplavile svoje bregove in začele eurljati Tomažku po licih. Njegov srbeč nos pa je bolj kot vse doslej prosil pomoči. Naposled je narava sama porušila vse zapreke dvorne etikete; Tomažek je v srcu tiho prosil odpustčanja, ako bi napak ravnal, in je prinesel olajšavo vsem obteženim srcem svojega dvora s tem, da se je sam popraskal po nosu.

Ko je pokosil, se mu je približal nek grof in držal predenj široko, plitvo zlato skledo z dišečo rožnato vodo, da bi si z njo umil ustnice in prste, poleg njega pa je stal dedni privezovalc podbradka s prtičem v roki, da bi ga podal kraljeviču. Tomažek je trenutek, dva, debelo strmel v skledo, nato pa jo je nastavil

na ustnice in resnobno naredil precejšen požirek. Nato jo je vrnil strežočemu grofu rekoč:

»Nak, tole mi pa ni všeč, grof; vonj in okus sta sicer prijetna, a pijača je brez moči.«

Ta novi pojav kraljevičevega bolnega duha je navdal srca vseh z bridko žalostjo, vendar ni njegov kisli obraz nikogar pripravil v smeh.

Prihaja velika pogreška, ki jo je bil Tomažek nevede zagrešil, je bila, da je vstal in odšel od mize v trenutku, ko je dvorni kaplan stopil za njegov stol in je s povzdignjenimi rokami in zaprtimi očmi pravkar hotel začeti moliti zahvalno molitev po kosilu. Vendar ni nikdo opazil, da je kraljevič nekaj nenavadnega storil.

Na lastno prošnjo so našega malega prijatelja odpeljali v njegovo zasebno sobo, kjer so ga pustili samega. Na kljukah hrastovega obešala so viseli deli svetlega jeklenega oklepa, ki je bil ves pokrit s krasnimi risbami, vdelenimi z zlatom. Ta bojevitva oprava je bila last pravega kraljeviča, ki mu jo je bila pred kratkim podarila njeno veličanstvo kraljica. Tomažek je nataknil nožne šime, oklepne rokavice, čelado s perjanico in vse druge dele, ki jih je mogel dati nase brez pomoči; nekoliko časa je nameraval poklicati koga na pomoč, da bi mu pomagal dovršiti vso opravo, a se je spomnil na orehe, ki jih je bil prinesel od kosila; kakšna radost bi bila, si je mislil, da bi jih jedel, ne da bi kdo zijal vanj in ne da bi ga kdo nadlegoval s postrežljivostjo, ki mu je že presedala. Zavoljo tega je obesil posamezne dele oklepa zopet nazaj na prejšnje mesto in je kmalu tri orehe in se počutil skoraj naravno srečnega prvkrat, odkar ga je bil Bog za njegove grehe naredil za kraljeviča. Ko je bilo orehov konec, je prebrskaval knjige v neki omari in je med njimi našel eno, v kateri je bilo pisano o etiketi na angleškem dvoru. To je bilo nekaj zanj. Legel je na mehki divan in se s pošteno gorečnostjo začel učiti. Pustimo ga nekoliko časa pri tem učenju.

LUJDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 23. zvezek: A. Smečan, Nalaganje povesti izreke delitelja. 24. Din. vez. 32 Din. — 24. zvezek: A. Marby, Hanka. Lužičko-osebna povest. 22 Din. vez. 30 Din. — 25. zvezek: Haggard, Hiti cesarja. Menemne (v tisku). — 26. zvezek: C. Lorenzini, Stotnik in njegova burkasto življenje. 14 Din. vez. 22 Din. — 27. zvezek: Pregelj, Otrci solca (v tisku).

Croatia 1:0, Slavija:Sparta 2:1. Rapid:WAC 4:1, Admiria:BAC 2:0, Sportklub:Hakoah 2:2, Hertha: Slovan 2:1.

Francozi so tekmovali v lahkoatletičnem boju z Avstrijo in Ogrji; prav nič posebnega. — Borba med Svedei in Finci se je končala z zmago Svedov, skoraj do piščice z rezultatom, ki so ga Svedi napovedovali, z 98:86. Nurmi je bil že na potu, pa je zvedel, da bi moral teči z Eklöfom, ki ga nima rad; pa se je obrnil in je šel nazaj. Trdovraten je, bomo še pisali o tem. Zaključki niso dosegli napovedane višine, je bilo preveč mraz: 100 m 10.9, 400 m 49.9, 800 m Vilén 1:57.1, 3000 m Borg v 3:56.6, 5000 m Eklöf 15:09, 110 m lese Petersson 14.9, 10.000 m Matilainen 32:12, švedska vrsta Svedi 1:56.5; skok v višino Wahlstedt 1.90, Adolfson 1.85, na daljavo Halberg 7.22, troskok Tuulos 14.71 m; disko Kivi 43.07 m, krogla Jansson 15.08 (nov švedski rekord), kopje Penttilä 68.45, kladivo Skjöld 53.85 (nov švedski rekord). — Houben, o kojega teku na 300 m smo že pisali, bo začel trenirati na 400 m. — Tudi Kijajci bodo prišli v Amsterdam. — Čehu Machanu se je prvič posrečil skok nad 7 m, 7.08. — Švicar Martin je tekel 800 metrov v 1:57, Italijan Rossini pa 20 km v 1:10.

V posebnem članku poročamo o končnem boju za Davisov pokal 3:2 v korist Francozov; gledalcev je bilo 12.000.

Bristolski kanal na Angleškem je znan po svojih tokovih, najmanj pot tucata jih je, deročih v raznih smereh. Nikomur doslej se še ni posrečilo preplavati ga; pa je kljub vsem svarilom mlada Angležinja Kathleen Thomas skočila v mrzlo vodo kanala in je splavala čez. Tok jo je tako zanašal, da je namesto 5 milj plavala 12 milj (19.3 km); porabila je 7 ur in 20 minut.

Nemec Diener je v 5. rundi premagal Angleža Smitha k. o. — Pravijo, da zlepa se ni bilo srditejšega boja kot boj med Avstralcem Heeneyem in Paolinom. Že prej enkrat sta se borila in je zmagal Paolino po točkah. Sedaj sta se udarila na 15 rund. Nič ni bilo uvoda; takoj po znamenju gonga sta planila drug na drugega, že po prvi rundi je bil Paolinov obraz ves razmesarjen. Pa je šlo v najhujšem tempu naprej, vseh 15 rund. Krava, Heeney z zlomljeno nosno kostjo, sta čakala sodnikovega izreka. Neodločeno. To je že bolj prelep.

Izbornemu ameriškiemu aviatiku Williamsu je dovolil Coolidge uporabo brzojavnika »Trentone«, da ga popelje na tekmovanje za Schneiderjev pokal, vršče se, 25. t. m. v Benicah.

Stadler, peresna teža, je sunil obojerno prosto 120 kg; Haas, lahka teža, prosto 130 kg, neprosto 150 kg; Hipfinger, ravno 75 kg težak, prosto 145 kg!!

Najvišja sleparija.

Najvišja, smo zapisali, ne največja. »Nikdo več sedaj ne bo dvomil, da spada letavstvo med vsakdanja opravila človeškega življenja; polje, ki ima svoje sleparje in goljufe, je trajna posest človeštva.« Tako je rekel član francoskega aerokluba, ko so zvedeli za Calizzovo sleparijo z njegovimi 13.000 metri. Res je dosegel Calizzo svetovni rekord, a ne v aviatiki, temveč v lažanju; kajti težko da bi bil še kdo, ki bi v tej višini tako lagal. To je rekord.

29. avgusta je naznanjal brzojav vsemu svetu, da se je dvignil Calizzo 13.000 m visoko, nov svetovni rekord. Že več let sem je bil Calizzo merodajnim faktorjem v francoskem aeroklubu sumljiv; ko je leta 1924. naznanil, da je dosegel višino 12.000 m, in lani 12.442 m, so kaj čudno gledali, a niso imeli nobenega protidokaza. Sedaj so brez vednosti rekordnega sleparja v repu aeroplana pridržali poseben barograf, ki ni lagal in ki je pokazal višino 4000 m. Listi nam natančno popisujejo, na kako rafiniran način je Calizzo operiral s svojim barografom, da je pokazal zahtevano višino.

Povedali smo že, da so Calizza za vse življenje diskvalificirali. »Potvorjeni rekord in priiskus 29. avgusta se samoobsebi umevno ne prišna. Calizzo je diskvalificiran za vse življenje. Vsi njegovi prejšnji rekordi se črtajo. Mednarodna zveza se naprosi, da črta tudi ona vse Calizzove rekorde iz seznama svetovnih rekordov.« To je največja kazen, ki jo je mogel aeroklub izreči. Sedaj velja spet rekord Sadi Lecointea 11.145 m. Pa še ti poskusi v tej višini tako lagati.

NI HOTEL.

Svedi so premagali Fince. Nurmi ni hotel stati. Zakaj ne? Zato, ker je nekdo startal, ki ga Nurmi videti ni mogel, mladi Sved Eklöf. Lani se mu je bil Eklöf zameril, ga ni pustil naprej, in je Nurmi le težko zmagal. Tako je bil jezen, da je pozabil, da zna samo finsko govoriti, in je zmerjal Eklöfa v najčistejši švedščini. On, ki sicer tako malo govori. Še oklufat bi ga bil, pa je vedel, da je Eklöf dober bokser. Finci znajo leteti in znajo tudi biti hudi, pa prav nič radi ne odpustijo. Letos so Nurmi rekli, da bo tekel na 10 tisoč metrov. V njegovi odsotnosti so pa sklenili, da bo tekel tudi na 5000 m. Povedali so mu to v Abo, prežgodaj, dve minuti pred odhodom parnika. In kaj je naredil! Vzel je kovčeg, šel je s parnika, in ga ni videl nihče več. Tako je bil jezen; saj je na 5000 m tekel tudi Eklöf, in njega ne mara in se je zaklel, da nikdar ne bo tekel z njim. Samo na olimpijadi v Amsterdamu bi tekel. Ker so vsi Finci trde glave, bo finska zveza Nurmija najbrž diskvalificirala. Pa ni prav. Vsakemu sportniku povejo, kako in kdaj in v čem bo startal. Samo njemu niso. Pozno ponoči je prišel v uredništvo časopisa »Turun Sanomat« v Abo in je dejal: »Če me disciplinirajo, bom sport sploh pustil.« Vse je radovedno, kaj bo. Velik je, Nurmi. Zaradi njega so izgubili Finci dvoboj s Svedi.

Ko so Finci odhajali od doma, jim je ravnatelj Hohenthal izročil finsko zastavo z sledečimi besedami:

»Zelo spoštovani sportniki in voditelji! Na švedsko odhajate, in narod Fincev sledi v mislih vašemu potovanju, zavedate se pomena, ki ga ima ta boj za ugled Finske kot sportnega naroda. Boja ne smemo zgubiti. Upamo zato, da bo vsak do skrajnosti izpolnil svojo dolžnost. Če bi finska vztrajnost in trdovratnost ne zadostovala, nas mora domoljubni duh podžgati k nadloveskim naporom. V tem smislu Vas prosim, da Vas smem izročiti zastavo svobodne Finske, in upam, da Vas bo ta nam vsem tako dragi simbol vodil do zmage. Živijo naj finski atleti, živijo naj Finska in njena zastava!«

Na ta bojevitost resni nagovor je odgovoril voditelj finskih atletov, znani lahkoatletski strokovnjak Pihkala: »Napravili bomo, kar bomo mogli. Če se bomo pa kljub temu vrnili poraženi v domovino, se spomnite napisa v ameriškem baru nad klavirjem: Prosim, da ne streljate na pianista! Igra, kakor pač more.«

Turistika

Zatvoritev koč. Osrednji odbor Slov. planinskega društva naznanja, da zatvori v nedeljo dne 18. t. m. dopoldne Ortozno kočo na Črni prsti. Malnoredna koča na Črni prsti ostane do nadaljnjega še odprta.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Obč. tajnik, organist in kapelnik

išče službe. Nastop lahko takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro: »Kapelnik« štev. 7258.

UČENKA

išče mesto v trgovino z mešanim blagom, učna doba 3-4 leta, močna, zdrava, poštenih staršev z dežele, z 8 razr. šolo. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 7277.

Proste službe

UČENKO

(za šteparico), in čevljarkega vajenca za fina dela — sprejme »VOIKA« - LJUBLJANA

Izurj. pletilko

za jopiče, plete, nogavice itd. sprejemam takoj. Plača po dogovoru, hrana in stanovanje v hiši, služba trajna. Širina strojev 35 do 100 cm. — Ponudbe je poslati na: Ivan Lavrič, trgovec — Cerknica pri Rakeku. 7226

Pleskar za nohištvo

zmožen vsega dela, se sprejme v trajno službo. Erman in Arhar, št. Vid nad Ljubljano. 7238

Marljivo dekle

urno, ki je že služila v boljši hiši in govori slovensko in nemško, se išče za 1. oktober. — Zobotehnik ŽIBERT v Kamniku. 7245

Zanesljivo, snažno, boljše

DEKLE staro 25-35 let, sprejem. Znati mora dobro kuhati ter razumeti delo in postrežbo za boljšo hišo. Vpoštevam le resne, delazmožne. Naslov v upravi pod št. 7188.

Sijajno bodočnost

nudimo uradniku ali uradnici, ki vložijo v dobro idočo podjetje v Ljubljani 50.000 Din ali več. Zadoštuje tudi jamstvo. Ponudbe prosimo upravi lista pod »Resnost« 6472

Čevljarkega vajenca

ki ima posebno veselje do čevljarstva in se je mogoče že učil in bil odpuščen z upravičenim vzrokom, sprejme takoj IVAN JAMAR, čevljar, BLED. 7279

Sprejemam več

ČEVLJARSKIH POMOČNIKOV za zbito delo. Nastop takoj. Anton Ješe, Tržič 33

Kmečko dekle

pošteno, najraje siroto (novinko), staro 15-18 let, sprejemam za pomoč pri gospodinjstvu. Naslov v upravi ali pismene ponudbe pod: »1. oktober« štev. 7257.

Stanovanja

SOBO separirano — v sredini mesta, išče gospod. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Soliden« 7256

Visokošolec (filozof)

išče stanovanje in zajtrk proti instrukciji. Event. se kaj doplača. Cenj. ponudbe na upravo lista pod: »Dober instruktor« štev. 7278.

KDOR POSODI

35.000 Din, dobi stanovanje. Naslov v upravi lista pod številko 7260.

SOBICA

takoj za solidno, čez dan odsotno osebo, Miklošičeva cesta 28, prtilje.

Pouk

KLAVIRSKA UČITELJICA

z dobro izvežb. prakso, poučuje klavir in glasb. teorijo po dobri metodi. Naslov v upravi: št. 7281

Lekcije za kontrabas

po prof. Simandlovi metodi. — Cenjene ponudbe pod: »Fundamental instructions« na upr. lista.

GOSPODINJE, ŠIVILJE, KROJAČI,

ki nimate časa v skupne tečaje in se želite izobražiti v izdelovanju oblek, dobite pouk v popoldanskem ali večernih urah. Pričetek 19. t. m. Izdelovanje krojev. Zasebno krojno učilišče Ljubljana, Stari trg 19. 7198

Posestva

POSESTVO

KUPIM — z 10 do 30 oralov zemljišča, dobrim stanovanjskim in gospodarskim poslopjem v bližini železniške proge. — Ponudbe na upravnitvo »Slovenca« pod šifro: »RESEN KUPEC« 7246.

Kdo kupi?

Prodam elegantno, črno hrastovo JEDILNICO

kompletno s steklom in tapiciranimi stoli za 8000 Din — franko kolodvor Ljubljana ali pa na dom. Josip Štoll, mizarstvo, Krašnja, p. Lukovica pri Domžalah. 7276

Nemška DETELJA

stoječa, napredaj. Več: Zelena jama št. 110.

Landaver

prodam. FR. STUPICA, železnica, Ljubljana.

STANKO PREMRL:

SLAVA BREZMADEŽNI

Zbirka mešanih, moških in ženskih zborov. Marijine, evharistične in druge pesmi. — III. izdaja. Broširano Din 30.—, vezano v platno Din 40.—.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA

LJUBLJANA

„Juniper“ zeleno francosko žganje

proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, žilnim boleznim, daje apetit itd. — Dobi se povsod. Trgovci zahtevajte engros cene. — Glavna zaloga: Vitoir Dolinšek, agentura „Juniper“, Celje, Gosposka ulica 26.

Za časa Velesejma v Ljubljani od 17.-27. septembra paviljon B 442.

Glavni dobitek

drž. razr. loterije zadel kupec srečke 12.950 pri »Komerčajni banki« d. d., Ljubljana,

Dunajska cesta.

SREČKE ZA 4. RAZRED 14. KOLA NA RAZPOLAGO!

„Adler“ pisalni stroji modela 11, naj-novejše konstrukcije z latinico in cirilico dospel. Na ogled pri tvrdki

IV. JAX IN SIN Ljubljana, Gosposvetska c. 2.

Nepremočljive

VOZNE in KONJSKE POKRIVALKE

pri FR. STUPICA v Ljubljani.

RAZPRODAJA

velikih, rumenih, angleških »Orpington«

KOKOŠI.

Poljanska cesta št. 17 vsak dan od 13.—15. ure.

PES

volčje pasme na prodaj. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod številko 7272

Prodaj veliko, moderno

tovarno dvigalo

za tovarne, skladišča ali trgovine. — Istotam tudi

malo, moder. dvigalo

za jedila in male stvari. za privatnike ali gostilne, hotel itd. — Ponudbe na: A. AMANN, Tržič.

Suha DRVA

odpadki od žage in parket zopet na razpolago po najnižji ceni pri Ivan ŠISKA, parna žaga, Ljubljana, Metelkova 4. Prekrižite si pred zimo dobro kurjavo po ugodni ceni!

Kdoprodaj

Kupimo

par KONJ

lepe, mlade, temne — srednje težke — za uporabo kočije in lahko gospodarstvo. Konji morajo biti brezhibni, krotki, dobro vpeljeni in figurantni. — Ponudbe na Bombažovo predilnico in tkalnico v Trzinu. 7236

POLHOVE KOŽE

in vse ostale kupuje skozi celo leto v vsaki količini ter zanesljivo dobro plača D. Zdravič, trgovina z usnjem, Ljubljana, Sv. Florijana ul. 9

Kupim v večjih množinah

bukove hlode

prima, od 30 cm srednjega premera naprej, od 4 m dolžine naprej, franco. vagon nakladal. postaja ali italijanska meja. Cenj. ponudbe na: Ljubljana, poštni predal št. 85.

Deske 12 mm

(13), kratice od 1 m dolžine in 10 cm širine navzgor, suho blago, — se kupi vsako množino. — Ponudbe s ceno za kg franco nakladal. postaja, na upravo lista pod šifro »Takojsnje plačilo« 7213

Razpisujemo

dobavo 3000 kg strojnih olj in bencina.

Ponudbe je vložiti do 29. t. m. Več se izve pri

Direkciji držav. rudnika

Zabukovca, p. Griže.

Naša delo

Gramofonisti!

Vsa popravila vseh vrst gramofonov in drugih različnih godbenih aparatov iz vrst in strokovnjakovo solidno, cenno in pod jamstvom v moji specialni delavnici za fino mehaniko.

A. Rasberger

Ljubljana,

Tavčarjeva ulica št. 5.

Z dežele prinesena popravila izvršim, če je le mogoče, še isti dan. Peresa, zobna kolesa in različni posamezni deli so vedno v zalogi. 6782

Kemična pralnica

in barvanje oblek v najrazličnejših barvah izvršuje dela v najkrajšem času pri najnižjih cenah

ANTON BOC

Selenburgova ulica 6/I.

Tovarna Vič-Glince

Kašo,

ješprenj, ajdovo moko vedno svežo oddaja na debelo veletrgovina

A. VOLK, LJUBLJANA

Resljeva cesta št. 24.

Priporoča se trgovina z

železnino

A. SUŠNIK, Ljubljana

Zaloška cesta.

Podpisani izjavljajo,

da niso plačniki za dol-

gove, katere bi napravila

Hana Stropnik.

M. L. P. STROPNIK

MED. UNIV.

DR. LEO ŠAVNIK

specialist za porodništvo in ženske bolezni ordinira vsak dan razen nedelje in praznika od 10.—12. dop. in od 3.—4. ure pop.

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ul. 6

Telefon št. 2614

NOVO! PREPRICAJTE SE! NOVO!

Znižane cene! Kdor hoče kupiti moderno in solidno izdelano pohištvo naj si ogleda no-

raznovrstno: POHIŠTVO vo zalogo pri

Egidiju in Karlu Erjavec, Brod

(poleg tacevkega mostu — št. Vid nad Ljubljano).

Ogled tudi ob nedeljah. Za delo se jamči.

(Daje se tudi na obroke.)

Svetovno znane

Lutz-ove peči

iz Bludenz-a in email-tablice z napisom ima

v zalogi od 1. oktobra 1927 dalje

ing. Mate Guzelj, Ljubljana-Siška,

Jernejeva cesta 5 — tik stare cerkve

Naročila se že zdaj sprejemajo.

Krojači, šivilje, nešivilje!

Začetkom oktobra nov pouk o najmodernejših preizkušenihih krojih za leto 1927./28. za gospode, dečke, uniforme (važno za vojne obveznike), za preč. duhovščino. Damsko krojenje, modeliranje, risanje po mod. listih po lahko razumljivem sistemu (praktično za slabe računarje). Pouk za abnormalne, štedenje blaga (iz 2.60 obleka za 96 prsno mero). Spoznavanje blaga pri nakupu. Ker ima učilišče lastni modni salon za izdelovanje oblek, imajo učenci priliko delati tudi praktične vaje: šivanje, krojenje, likanje itd. Ure so razdeljene tako, da se učenci lahko vozijo z vlakom domov. Učencem se preskrbi hrana in stanovanje pri zanesljivih ljudeh. Vsak učenec tečaja ima vsako leto brezplačni pouk o spremembi mode. Krojni pouk s pošto potom učnih zvezkov in risb. Kroji po meri. Izdaja modnih listov za krojače s priloženim slovenskim poukom. — Informacije Zasebno krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg št. 19. F. POTOČNIK, član internac. anglofrancoske kroj. akademije, za svoj kroj odlikovan, diplomiran in izprašan v inozemstvu. 7152

Dopisnike za trgovske informacije

iz cele Slovenije iščemo.

Ponudbe na poštni predal 224 Ljubljana.

Sadje v gospodinjstvu.

Konzerviranje sadja in zelenjavi.

Spisal M. Humeč. Cena Din 24.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.